Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 17 NİSAN 1979
500 KURUŞ

Türk-İş Genel Kurulu çalışmalarına başladı

Türk-İş Genel Kurulu'nda Halil Tunç, Divan Başkanlığı'na getirildi. Genel Kurul'un ilk gününde Tunç ve Başbakan Ecevit, birer konuşma yaptı...

6'ların Muhtırası ve Doğu'daki gelişmelerin görüşüldüğü Bakanlar Kurulu Toplantısı geç saatlere kadar sürdü. Açıklama bugün yapılacak

Hükümet bunalımı buzdolabında

ankara havası

Bitti mi, bitti mi?

Nuri Çolakoğlu

1975 yılında CHP-MSP Koalisyon hükümeti sırasında Ecevit'in daha sonra sık sık atıfta bulunulan bir sözü vardı: "Ya biter, ya biter!"

6'ların muhtırası açıklanınca Ankara'da gene aynı sözler hatırlandı. Bu yazıyı yazarken Bakanlar Kurulu toplanmış 6'ların muhtırasını görüşüyordu. Bu toplantıdan sonra görünüşte bunalımın sona erdiği izlenimi verecek bazı açıklamalar yapılması bekleniyor.

Ama Ankara'da yaygın kanaat, "Bu hüküme-

(Devamı Sa. 7 Sü. 6'da)

- DPT, Maliye Bakanlığı, Bayındırlık Bakanlığı üzerinde en çok tartışılan kuruluşlar
- Devlet dairelerinde TKP yanlılarının faaliyetlerine karşı nasıl bir tutum alınacağı merakla bekleniyor
- Başbakan 6'ların huzursuzluğuna yol açan sorunların giderileceğini belirtti

ANKARA (ÖZEL)

Bakanlar Kurulunun dünkü toplantısında 6 bağımsız bakanın muhtıra vermesine yol açan sorunlar görüşüldü.

En çok Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde ki "bölücülük" konusu üzerinde durulan toplantıda Başbakan Bülent Ecevit'in 6'ların huzursuzluğuna yol açan sorunların giderileceğini vadettiği bildirildi. Bakanlar Kurulu toplantısında Doğudaki bölücülük konusunun ele alındığı, İçişleri Bakanının Başkanlığında Van'da yapılan toplantıda bu konuda alınacak olan önelemlerin görüşülüp karara bağlandığı, ayrıca önümüzdeki günlerde bu konuda Irak, İran gibi komşularımızla da işbirliğinin gerçekleştirilmesine çalışılacağı anlatıldı.

Bakanlar Kurulu Toplantısı devam ederken basına yapılan açıklamada, toplantının geç saatlere kadar süreceği, toplantı ile ilgili açıklamanın bugün yapılacağı bildirildi.

ECEVİT'İN AÇIKLAMASI

Başbakan Ecevit, Bakanlar Kurulu Toplantı-

(Devamı Sa. 7 Sü. 3'de)

KENAN EVREN

GÜNDÜZ ÖKÇÜN

Genelkurmay Başkanı Evren Irak'tan döndü

Sencabi'nin istifası nedeniyle Ökçün, İran gezisini erteledi

ANKARA (ÖZEL)

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Irak'a yaptığı üç günlük geziyi tamamlayarak dün gece yurda dönerken, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, İran Dışişleri Bakanı Kerim Sencabi'nin istifasının sözkonusu olması üzerine İran gezisini erteledi.

Gündüz Ökçün, daha önce belirlenen programa göre, bu sabah İstan-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Ecevit: "Bölücülük akımları üzerinde dikkatle durmalıyız"

Genel Kurul'la ilgili geniş haber ve Tunç'un konuşması 4. sayfada

ANKARA (ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit, Türk-İş 11. Genel Kurulunda yaptığı konuşmada, "Türkiye'de bölücülük akımları üzerinde dikkatle durmamızı gerektirecek boyutlara ulaşmıştır" dedi.

Bölücülüğün iç ve dış nedenleri olduğunu belirten Ecevit, "Dış nedenler arasında Orta Doğu'yu bölmek isteyen karşı güçlerin oyunları bulunmaktadır" şeklinde konuştu.

"Bazı kimseler bölücülük kımları karşısında demokrasiden uzaklaşmayı savunmaktadırlar" diyen Ecevit, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bu sav geçersizdir. Çünkü komşu ülkeler arasında demokratik hakların en geniş olduğu ülke Türkiye'dir. Bölücülük akımlarının en az olduğu ülkeler Türkiye'dir.

"Biz demokratik rejimin gerçeklerinden uzaklaşmadan demokratik rejimin kurallarından ödün vermeden, ulusal birliğimizi pekiştirerek bu sorunun üstesinden gelebiliriz. Bunun yolu da Atatürk milliyetçiliğidir. Mezhep kışkırtmalarını Atatürk milliyetçiliği ortadan kaldırmaktadır. Etnik ayrım gözetmeyi reddeden akım da Atatürk milliyetçiliğidir."

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Kıbrıs Toplumcu Kurtuluş Partisi Kurultayı yapıldı

Durduran: "Büyük güçlerin oyunlarını bozacağız"

- "Kıbrıs, batmaz bir uçak gemisi değil, barış gemisi olacaktır"
- Waldheim'ın yeni bir plan hazırladığı öne sürüldü
- "Bölgemizdeki son siyasal olaylar önemli gelişmelere gebe"

Yazısı 5. sayfada

Kipriyanu: Görüşmelerin başlaması için elimden gelen çabayı harcayacağım

LEFKOŞE (AA)

Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Kipriyanu, Denktaş ile yapacağı görüşmeden söz ederken, bu görüşme sırasında, Kıbrıs sorununun çıkmazdan kurtarılmasını

(Devamı sa.7, sü.8'de)

BAHAR KUPASI'nın ARDINDAN...

Voleybol Antrenörü HASAN EPİRDEN, Ankara'da yapılan "Bahar Kupası Bayanlar Voleybol Şampiyonası"nı değerlendirdi

Yarın başlıyoruz

Daha önce MHP yanlısı bir gazete tarafından tehdit edilmişti

Trabzon Emniyet Müdürü öldürülmek istendi

- Eyüp'te Hikmet Uygur'un açtığı ateş sonucu vurulan işçi öldü
- İzmir'de bir banka soyuldu

HABER MERKEZİ

Trabzon Emniyet Müdürü Yavuz Doğan'a önceki gün kimliği bilinmeyen kişilerce ateş açıldı. Yavuz Doğan saldırıdan yara almadan kurtuldu.

(Devamı sa.7, sü.1'de)

BAŞYAZI

Kasap bıçağı ve neşter

Doğu Perinçek

ANLAŞILMAKTADIK ki, hükümet Irak ve İran'la da işbirliği yaparak doğu bölgemizde bazı operasyonlara girişmek düşüncesindedir.

Herhangi bir ameliyattan önce temel mesele, hiç şüphesiz hastalığın doğru teşhis edilmesidir.

Bugün Türkiye devletinin bağımsızlığına, egemenliğine ve toprak bütünlüğüne yönelen tehditler vardır. Bu bir gerçektir. Ne var ki, yalnız bu gerçeği tespit etmek meseleyi çözmez. Bu tehdit nereden gelmektedir? Her şeyden önce bu soruya doğru bir cevap verilmelidir.

Tehdit, Ecevit'in bir zamanlar söylediği gibi "Yunanistan'dan" mı geliyor? Nusaybin mağaralarına 442 adet roketi yollayan Yunanistan mıdır? Geçen yıl Gaziantep sınırından 40

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Niğde Cezaevinde siyasi mahkumlar baskıları protesto ettiler

NİĞDE (ÖZEL)

Niğde Cezaevinde bulunan siyasi mahkumlar son haftalarda giderek artan baskıları protesto amacıyla görüşlere çıkmama kararı aldılar.

Geçen Pazar günü saat

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

İzlenimler

Demirel'in üç silahı

AYŞE DÖNMEZ

Demirel konuşmalarında üç şeye yer veriyor: Zamlar, yokluklar, anarşi ve bunların tek sorumlusunun hükümet olması. Birincisi bu İkincisi kendisinin iktidar olduğu dönemlerde yaptıklarını ve zam olmadığını anlatması. Üçüncüsü ise "komünizm tehlikesi."

Demirel "komünizm tehlikesi" konusunda şöyle konuşuyor: "Zamlarla yokluklara çare bulunur. Ama kötü olan bir şey var ki, o da memleketin içinden bölünüp birbirine düşürülmesi, memleketin içine fitne sokuyorlar. Bu fitne komünistler tarafından sokuluyor. Fitnenin içinde sadece komünistler vardır. Başdüşman komünizmdir."

Demirel tehlikeyi daha iyi kavratabilmek için de şeytana benziyor. Konuşmasında bir de bir avuç eşkiyadan, zorbadan bahsederek "milletin üzerinde ölü toprağı var sanıyorlar. İş yumruğa kalınca kimin yumruğunun kuvvetli olduğu belli olmaz" diyor.

Demirel "sağ oyları toplayacağız" diyor. MHP tabanını yanına çekmeye çalışıyor Demirel. MHP'nin bölücü

(Devamı Sa. 7 Sü. 3'de)

Kalabalığı görünce dayanamadı

Demirel Kırıkkale'de program dışı konuştu

HABER MERKEZİ

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel programında olmadığı halde, kalabalık bir vatandaş topluluğunun karşılaması ve ısrarı üzerine Kırıkkale'de kısa bir konuşma yaptı.

Kırıkkale'ye gelirken bir benzin istasyonunda, AP'nin seçim otobüsüyle MHP'li gençlerin bulunduğu seçim otobüsü karşılaştı. Burada MHP'lilerin Demirel'in elini sıktığı, arkasından el salladıkları görüldü.

Kırıkkaleye yaklaşın-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Demirel, Samsun mitinginde konuşurken.

Diyarbakır'da düzenlenen tatbikata bütün kuvvet komutanları katıldı

DİYARBAKIR (THA)

2. Taktik Hava Kuvvetleri Komutanlığınca Diyarbakır'da düzenlenen ve bütün kuvvet komutanlarının da katıldığı Orgeneral Doğan - 1 79 Hava Tatbikatı dün başladı. Irak'tan dönen Genelkurmay Başkanı Evren de bölgede sürdürülen kara ve hava tatbikatlarını izleyecek.

Bugün sona erecek olan hava tatbikatından sonra, Orgeneral Ali Fuat Erdem - 79 Tatbikatı başlayacak. Hava ve Kara Kuvvetleri Komutanlığına bağlı birliklerin üç gün sürecek olan Org. Doğan - 2 79 ve Org.

(Devamı sa.7, sü.8'de)

SOL nasıl birleşecek?

Aydınlık meclisi

Antakya'dan bir TKP yanlısı

İlk ve son ihtar

ABD emperyalizminin yerli uşaklarına!
İçi karanlık, Aydınlık gazetesine,

Faşistlerin yapamadığını siz yapıyorsunuz. Bir süre önceden beri başlattığınız olay ve belgeler 49 gruplu Bilinmeyen Sol dizisinde TKP hakkında yayınladığınız yalanların ve karalamaların, iftiraların gerçekle hiç bir ilgisi yok. Siz devrimci yüzünüzden utanmadan bir de MHP ve Kontrgerilladan, MİT'ten ve CİA'dan söz edip, hesap soralım diyorsunuz.

Kimden hesap soracaksınız? Çünkü siz CIA'nın, Kontrgerillanın içindesiniz. Kimden hesap soracaksınız, nasıl kendinize devrimci diyorsunuz?

. . . . .

Maocu faşistler bir daha gazetenizde sahte TKP yazısı çıkarsa size kan kusturacağız.

Maocu züppeler, hainler...

Maoizme karşı savaş yurtseverliktir.

Maoizme karşı savaş emperyalizme karşı savaştan ayrılmaz.

Yazdığınız yalan ve iftiraların hesabını kanla ödeyeceksiniz. Yayını kesmezseniz, başınıza çok iş gelecek.

Sahte TKP kelimesi geçmesin. Aksi halde TİKP parti örgütü, 4 büronuz bombalanacak. Adamlarınız dövülecek, öldürülecek. Gazeteleriniz yakılacak ve bazı illere sokulmayacak.

İlk ve son ihtar.

□□□

24 adedini üzerinde yakacağım

Bilinmeyen yönleriyle sol dizinizi inceliyorum. Beğenmiyorum. Neden mi? Ha Tercüman, ha Aydınlık.

Neden mi, izah ediyorum.

1- Bugünkü yaşadığımız toplumda sizler solun içinde olup ve solun herşeyini anlatıyorsunuz.

2- Halkın Kurtuluşu Komün eski sahibi gibi Aydınlık'ın sahibi de MİT ajanı olmasın. "Bilinmeyen Sol" dizisinde Aydınlık'ın çıkışını, faşizme karşı yaptığı bir eylemi anlatır mısınız?

Anlatamazsınız. Çünkü, Aydınlık sosyal-faşizmdir. Solun içinde MİT ajanından daha tehlikelidir. Amerika'yı savunan Aydınlık, bunun nasıl sosyalist olduğuna inanalım.

NOT: "Bilinmeyen Sol" dizinizi biriktiriyorum. Elime bir Aydınlıkçı geçerse 24 adedini üzerinde yakacağım.

İmza
Bir MLSPB yanlısı

(Arka sayfasında da "Asıl sahte solcu sizsiniz. Merak etme, kabak başınızda patlayacak." diye yazmış. Altına da tüfek şeklinde çizilmiş harflerle Mahir yazmış. Onun altında da "Deniz İnan Çayan savaşa devam" sloganını atmış.)

□□□

D.D.K.D. taraftarı isimsiz bir okuyucu

Adamınız ölür

Başta şunu belirteyim, sizler devrim çarşafı giymiş... karılar gibisiniz. Dünya halklarının baş düşmanı olan ABD emperyalizmini bir yana bırakıp, proletaryanın baş düşmanı olarak Sovyet sosyal-emperyalizmini yani karşı-devrimci tezi ilan etmişsiniz.

Eğer D.D.K.D aleyhinde yazı yayınlarsanız, Adıyaman'daki en ileri gelen ve teorisyen adamınız ölür.

NOT: İsterseniz bunu işbirliği halinde olduğunuz MİT öğrensin. Ama şunu unutmayın Türkiye proletaryası size gereken dersi verecektir.

Maocu piçler.

(Adamınız ölür.)

□□□

Küfürlü mektupları neden yayınlıyoruz?

Okuduğunuz üç mektup da küfür dolu. Üçünün sonu da asarız, keseriz, yakarız cinsinden tehditlerle bitiyor. Gördüğünüz gibi içinde de ne kadar iyi niyetle aranırsa aransın, tartışmaya değecek herhangi bir fikir yok. İçinde bir nebze de olsa tartışmaya değer fikir bulunan mektuplardan özellikle ayırdık ve küfür ve tehdit örneği olan bu üç mektubu yayınladık.

Peki neden yayınladık? Bu küfürlü mektupları yazanlar da herhalde merak ediyorlardır. Kendilerine küfür ediyoruz, neden yayınlıyorlar diye. Bazısı belki merak bile etmiyordur. Çünkü birbirlerine küfür eden kimi grupların aynı zamanda ortak eylem düzenleyebildiklerini ve küfür ederken bile birbirlerine "arkadaş" diye hitap ettiklerini görüyoruz. Bu konuda anlayışlarımız şüphesiz farklı.

Öyleyse niye basıyoruz küfürlü mektupları? Hemen her mektubun altına "biliyorum bu mektubu buruşturup çöpe atacaksınız" dedikleri gibi sahi çöpe atamaz mıyız? Bu mektupların sahiplerinin düşündüğü gibi "düşman ne kadar küfrederse o kadar iyi yoldayız" deyip, değerli bir belge gibi arşivimize koyamaz mıyız? Pekala yapabiliriz.

Neden yapmıyoruz peki? Yazdıkları birer kağıt parçasından ibaret olsa, düşünmeksizin iskemlemizin yanındaki çöp kutusuna atardık. Ama bu küfürlü mektupların arkasında bir siyaset ve bu siyasetin de arkasında yaptıklarının devrime yaradığını sanan gençler var. Maalesef bu gençler düşmanımız değiller.

Mektuplarına bakan, tüfek şeklinde imzayı okuyanlar, çocuk sanıp, gülüp geçebilir. Ama maalesef çocuk da değiller. Kendisine "bu vatan hainidir" diye gösterilen şahsı hiç düşünmeden vuran 16 yaşındaki komando gibi, yukarıdaki mektubun sahibi de pekala 24 tane Aydınlık'ı üst üste koyup bir Aydınlık okuyucusunun üzerinde yakabilir, bundan kolay ne var? Pekala sokakta rastladığı savunmasız bir Aydınlık okuyucusunun üzerinde bu düşüncesini uygulayabilir. Belki de bakar ki bir yanlışlık olmuş, üzerinde gazete yaktığı bu şahıs Aydınlık'ın fikirlerine karşıymış, merakından okuyormuş, belki de kendisiyle aynı gruptanmış. Sağlık olsun. Bu sefer Aydınlık'ın fikirlerini doğru bulan bir başka okuyucuyu bulmak için sokaklarda gezebilir.

Elbette yapabilirsiniz siz, küfreden okuyucumuz. Siz Aydınlık okuyucusunun üzerinde gazete yakın. Komandolar da partisiyle ilgili hoşuna gitmeyen haberler veren bir gazetenin okuyucularını şişlesin. Buyrun size iç savaş. İçte herkes birbirini yesin.

Küfürlü ve tehdit savuran mektuplarınız bu fikri yansıtıyor. Biz de bu yüzden basıyoruz. Bu mektuplar sizi küfür savurmaya iten siyaseti teşhir ediyor.

Ama siz bunun farkında bile değilsiniz. Mektupların altına notlar düşüyorsunuz. "Yayınlayacağınızı pek sanmam ya" diyerek. Halkın bu küfür dolu mektupları okuyunca neler düşüneceğini bile kestiremiyorsunuz. Tepkiyle karşılaşınca da bu sefer "ajanlık" diyorsunuz. Ajanları da tanımıyorsunuz. Ajanların istediği solcuları birbirine kırdırmaktır. Ajanlar küfrün ve saldırıların yaygınlaşması için faaliyet gösterirler. Çatışmaları, körüklerler. Ajanların solun birleşmesini istemediğini düşünmüyorsunuz.

İşte biz bu küfürlü mektupları bu gerçekleri göresiniz diye yayınlıyoruz.

AYDINLIK YAYINLARI

Proleter Devrimcilerin Birliği

Genel Dağıtım: TÜR-DA
Cağaloğlu, Hamam Sok. No: 4, İstanbul

FİKİR MEYDANI

MACERACILIK HÂLÂ ÇOCUKLUK HASTALIĞI MI?

M.Nedim

71 Maceracılığı gerçekten de Lenin'in deyimiyle "bir çocukluk hastalığı" idi. Gerçi genel bir çizgi, bir akım haline gelmişti ama yine de tedavisi nispeten kolaydı. Oysa önümüzdeki maceracılık 71'deki gibi güçleri hesap etmemekten, pasifizme tepki duymaktan, kitlelere güvenmemekten ve düşmana karşı mücadele de bireysel terörü temel almaktan ibaret değildir. Deyim yerindeyse hastalık kangrene dönüşmüştür.

Maceracılığın 1971'den bu yana geçirdiği değişimle kazandığı şey gerici yanının kuvvetlenmesi ve devrimci özelliklerini yitirmesidir. Şu üç alanda maceracılığın bugün oynamakta olduğu role baktığımız zaman onun kazanmış olduğu karşı-devrimci niteliğini kolayca görebiliriz.

Birincisi, revizyonizme karşı tavır: 71 maceracılığı revizyonizme bir tepki idi. Kruşçev-Brejnev revizyonizmine de tepki duymaktaydı. Daha da önemlisi, Rusya'nın sosyal-emperyalist niteliğini görmemekle birlikte onun aleti durumunda da değildi. Çünkü her şeyden önce Sovyetler Birliği dünya çapında taarruza henüz geçmemişti. Ve Türkiye onun tarafından "zayıf halka" ilan edilmemişti. Bugün ise durum kökten değişti. Sovyet revizyonistleri stratejik saldırıdadırlar ve Türkiye'yi zayıf halka ilan etmiş bulunuyorlar. Onlar kendilerinden güçsüz ülkeleri ele geçirmek için bu ülkelerdeki milliyet ve mezhep kavgalarını kışkırtıyorlar, maceracı örgütlerin arkasına geçip terör ve anarşiyi tırmandırarak bu ülkelerdeki istikrarsızlığı ve bunalımı derinleştirmeye çalışıyorlar. Böylece, bu bölme ve parçalama yollarıyla sızma ve müdahalelerine uygun ortam yaratmak peşindeler.

Sovyet sosyal-emperyalistleri ülkemizi de zayıf düşürmeyi amaçlamaktadırlar. Bu amaçlarına erişmek için İGD uşağını maceracıların başına geçirmiştir. 71'de Deniz'e ve Mahir'e CİA ajanı diyen TKP'nin şimdi Castro ve Che Guevera'ya övgüler düzmesi bunu göstermiyor mu? Türkiye'nin bugün Sovyetler Birliği'nden gelen savaş ve işgal tehdidine karşı birliğe ve güçlü olmaya ihtiyacı vardır. Maceracıların yarattığı terör ve kargaşalık ise Türkiye'nin birliğini baltaladığı gibi onu zayıf da düşürmektedir. Bu ise tam da Sovyetler Birliği'nin istediği şeydir. Bunun içindir ki, maceracılar Sovyetler Birliği'nden ister direkt talimat alsınlar isterse almasınlar yaptıklarıyla ona hizmet etmektedirler ve onun aleti durumuna düşmüşlerdir. Daha açık ifade etmek gerekirse bugün maceracılık emperyalizmin hem de en tehlikeli emperyalistin aleti durumuna düşmüştür.

Maceracılığın gelmiş olduğu bu nokta sosyal-emperyalizme karşı verilen mücadele ile maceracılığa karşı mücadeleyi birleştirmiştir.

İkincisi, faşizme karşı mücadele alanında: Faşizmin mihrakı olan MHP askeri darbe yoluyla faşist diktatörlük kurabilmek için halka karşı terör saçmakta ve her yerde karışıklık çıkarmaktadır. Amacları farklı olmakla birlikte MHP ile Sovyetler Birliği ve beşinci kol TKP'nin Türkiye'de izlediği terör ve kargaşa siyaseti çakışmaktadır. Öyle ki, MHP'nin yarattığı terör ve kargaşa bile Sovyetler Birliği'nin işine yaramaktadır. Bu durumda maceracıların yarattığı terör ve kargaşa da tabii ki MHP'nin de işine yaramaktadır. Onun faşist diktatörlük tezgahlamasına yardımcı olmaktadır. Yani maceracılık yalnız Sovyet emperyalizminin değil, faşizmin de aleti durumuna gelmiştir. Ayrıca maceracılar giriştikleri bireysel terör eylemleri ve faşizmin etkisinde kalmış sıradan insanlara karşı giriştikleri saldırılarıyla MHP'nin içine itildiği yalnızlıktan kurtulmasına ve "biz saldırmıyoruz, komünistler bize saldırıyor" demagojisiyle "mazlum" pozlarına bürünmesine yardımcı oluyorlar.

Üçüncüsü, devrimciler ve halka karşı tavır: Maceracılığın kazandığı halk düşmanı niteliği bu alanda herkesin görebileceği kadar açık, net ve somuttur. Maceracılar TİKP'lileri Aydınlık gazetesini baş düşman seçmiş durumdalar. Artık işi gazete ve dergi yırtmaktan öte götürmüşlerdir. Aslında belirtmek gerekir ki, onların devrimcilerle halka karşı tavırları arasında bir fark yoktur. Kendilerinden olmayan herkese saldırmakta ve düşmanlık gütmektedirler. Saldırı ve zorbalıklarını artık okulların dışına taşırmışlardır. Sokaklardan tut da ta cezaevlerine kadar bulundukları her yerde bir küçük derebeyi gibi davranmaktadırlar. Devrimcileri okula almama, koğuşlardan atma, zorla toplama ve mahalleleri parselleme vs. işini odacı kurşunlamaya, işçileri öldürmeye ve kendi görüşünden olmayanlara işkence yapmaya kadar vardırdılar.

Tek kelimeyle maceracılık faşizmin metotlarına sarılmıştır. Maceracılar başıbozuk çeteler haline gelmişlerdir. Bunların halkla hiç bir ilişkileri kalmadığı gibi halk başlarındaki bu belalardan bezmiş ve nefret etmektedir.

Peki maceracılık halk düşmanı bu niteliğini nereden aldı. Bu gökten, zembille mi düştü? Tabii ki hayır. Bugünkü maceracılığın 71'dekinden farklı olduğu doğrudur. ama maceracılığın bugünkü halk düşmanı niteliğinin kökleri de 71 maceracılığında yatmaktadır. Yani ilham kaynağı 71 maceracılığıdır. Bu kökler Mahir Çayan'ın Sovyetler Birliği'nden yardım almadan Türkiye devriminin başarılamayacağı teorisindedir, uçağın Bulgaristan'a kaçırılışındadır. 71 maceracılığının her türlü şiddet ve kargaşalık devrimcidir, anlayışındadır. Aydınlık bürosunun basılmasında, "küçük burjuvaziyi zorla devrimcileştirme" teorisinde ve üniversite kantinlerinin soyulmasındadır.

Maceracılığın gelmiş olduğu bu noktadan dolayı ona karşı mücadele etmek yalnız Marksistlerin değil aynı zamanda demokrat ve yurtseverlerin de bir görevidir. Çünkü maceracıların terör ve kargaşa siyasetlerine sessiz kalınarak ne Rusya'nın yıkıcı faaliyetlerine ne de MHP'nin tertiplerine karşı tutarlı mücadele etmek mümkündür.

Aynı zamanda maceracı çetelerin zorbalığı demokrasi mücadelesi önüne dikilen yeni bir engeldir. Bu zorbalık da altedilmediği sürece halkın özgürlüğe kavuşması imkansızdır. Anlaşılacağı gibi artık maceracılığa karşı mücadele bir demokrasi mücadelesi haline gelmiştir.

Maceracı zorbalar da diğer bütün saldırganlar gibidir. Zorbalık ve saldırılara boyun eğmek onları iyice cüretkarlaştırır. Maceracı zorbalığı altetmenin ve bu örgütlerin etkisinde kalan gençleri kurtarmanın yolu maceracılığın varmış olduğu halk düşmanı niteliğini cesaretle açıklamaktan ve zorbalığın önünde kararlılıkla direnmekten geçmektedir.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

CEYHAN/ **ADANA**

Parlamenterlere açık mektup

SİZLER YASALARIN DIŞINDA MISINIZ?

Seçim zamanı geldiğinde il, ilçe, kasaba ve köy köy dolaşarak yapamayacağınız vaadlerde bulunup: "Toprak ulusun. Bu vatanda hepinizin payı var. Her vatandaş, din, mezhep, ırk ayırımı gözetmeden kanun önünde eşittir. Ve bu topraklar sizin ecdadınızın kanları ile sulandı. Bu vatanı onlar kurtardı" diyen sizler, yani biriniz değil, bütün parlamenterler değil miydi? Vaadettiğiniz topraklar hangi topraksıza verildi.

Anayasamızın 10. maddesinde, "Din, mezhep, ırk ayrımı gözetmeden bütün vatandaşlar kanun önünde eşittir" diyen o yazıyı yoksa rafa mı kaldırdınız?

Başta Elbistan, Kırıkhan, Malatya, Sivas, K. Maraş olaylarını yaratanlar, mezhep kışkırtması ile kendi çıkarları için bilinçsiz halkı birbirine kırdırmışlardır. Madem vatan içinde bölücülük vardı da, vatan korunurken bir kısım vatandaşlara: "Sizin bu vatanı korumakta hakkınız yok. Vatan bizim, biz koruruz." demediler. Atatürkçülük, Atatürk'ün kurduğu yol bu mudur?

Bir şahıs kendi çıkarı için 3-5 adam vursa yahut vurdursa, Türk Ceza Kanunları bu şahsa yaptığı suçun maddesine göre 10-15-30 sene ceza verir. Milleti birbirine düşürüp, binlerce insanın kanını akıtan, yine siz milletvekillerinin içerisinde oturur, oturabiliyor. Bu kadar insanın canına kıydıran milletvekilleri suçlanıp ceza görmüyor. Yasalar ve cezalar bizler için mi çıkartılmış, sizler bu yasanın dışında mısınız?

Bir de işçinin kolunun emeği ile fabrikalarda çalışarak 5.000 lira kazanırsa 2.000'ini vergi keser, 3.000'ini kendisine verirsiniz. Binlerce işçi çalıştıran fabrika sahiplerinden, toprak ağalarından işçiye nispeten vergi kesseniz devletimiz bu kadar iki misli daha kalkınır. Asgari ücret üzerinde senelerdir tartıştınız 'asgari ücretten vergi alınmayacak' diye. Hâlâ alınıyor. Asgari ücretli ayda 3.300 lira veriyorsunuz. 1.200'ünü kesip 2.100 lirayı da kendisine veriyorsunuz. Sizler her biriniz 35-40 bin lira maaş aldığınız halde idare edemiyorsunuz da asgari ücretle çalışan birkişinin 2 bin lira para ile nasıl geçineceğini niçin düşünmüyorsunuz? Bu 45 milyon insan başa sizleri seçmiş ve bütün umudunu size bağlamış. Haksızlıkları adalete şikayet ediyoruz ama siz milletvekillerini kime şikayet edeceğiz? İşte bunu bilmiyoruz.

Hayrullah Yiğit

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											■	
2				■				■				
3											■	
4				■				■		■		
5			■									
6					■		■					
7				■					■			
8		■									■	

SOLDAN SAĞA: 1) Bazı geceler gökyüzünde hızla kayarak kaybolan ve halk arasında yıldız olarak bilinen, akkor haldeki göktaşlarına denir. 2) İnsan dışında kalan herşey, şey- Ağabey- Masonların toplantı yeri. 3) Bir davranışı sürekli tekrarlamaya şartlanma durumu. 4) Tersi bir müzik aleti- Ut çalan- Bir harfin okunuşu. 5) Bağlama işlerinde kullanılır- Bir erkek adı- Tersi eşyaları renklendirmekte kullanılan malzeme. 6) Şahıs, birey- Teklif. 7) Kuzey İrlanda'da İngiliz yönetimine karşı savaşan bir örgüt- Nasihat-Suların buzlaşması olayı. 8) Bir saz şairimiz (soyadı).

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Edebi eserlerde okuyucuya verilmek istenen temel düşünce. 2) Değerinden çok ucuza alınabilen şey. 3) Abide- Atkı, 4) Eşek bağırtısı 5) Bir cins değerli süs taşı- Bir emir. 6) Tersi en yüksek dağımız. 7) Tersi sporda sonucu tayin eden son karşılaşma- Nam, şan. 8) (Birşeyden) ileri, fazla. 9) Ne sıcak ne soğuk. 10) Tersi bir tür helva- Bir sayı. 11) Müzikte toplu söyleyiş. 12) Ağzı yayvan bir tür tüfek.

DÜNKU BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Ü	R	O	L	O	J	İ	■	S	E	V	K
2	V	E	L	İ	B	A	L	L	İ	■	■	A
3	E	■	A	M	İ	L	■	E	R	T	E	M
4	Y	O	G	A	■	U	L	V	A	H	■	P
5	İ	■	E	N	İ	Z	A	H	■	A	Y	A
6	K	E	L	■	L	İ	H	A	C	■	A	L
7	■	F	E	Z	A	■	O	■	B	İ	R	A
8	Y	E	N	İ	Ç	A	R	L	A	R	■	■

Gönen İlköğretmen Okulunda sahte solcuların faaliyetleri ile ilgili mektuba

Isparta Valisinin açıklaması

Aydınlık Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne
Nuruosmaniye Caddesi 3/3
Cağaloğlu/İSTANBUL

Gazetenizin 18. Mart. 1979 günlü sayısının ikinci sayfasında "Maksatları üzüm yemek değil, bağcı dövmek" başlığı altında çıkan yazı tamamen hakikat dışıdır.

2. Ekim. 1978'den beri Gönen İlköğretmen okulunda, öğretim kesintisiz sürdürülmekte ve can güvenliği ile ilgili bir sorun bulunmamaktadadır.

Bu aşamaya; okul idaresinin tarafsız davranışı alınan önlemler ve eğitici telkinlerin sonucu gelinmiştir.

İl yöneticisi olarak yakından izlediğim Gönen İlköğretmen Lisesindeki okul-öğrenci arasındaki ve öğrencilerin kendi aralarındaki ahenkten iyi niyet sahibi hiç bir vatandaşın memnuniyetsizlik duymasına imkan yoktur.

Durum o kadar açık ve seçiktir ki tekzibe lüzum görülmemiştir.

İş bu açıklamamızın, gazetenizin ilk çıkacak nüshasının münasip bir yerinde yayınlanmasını rica ederim.

17 NİSAN 1977

MEHMET KÜÇÜKDAL

Gençliğin birliği uğrundaki mücadelemizde kaybettik. Anısını yaşatacağız.

Devrimci Gençlik Birliği DGB — **Devrimci Liseliler Birliği DLB**

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Tahtarevalli!

14 Nisan sabahının gelişi, 13 Nisan gecesinden belliydi.

13 Nisan gecesi, 6 bağımsız bakanın muhtırasına gebeydi.

Muhtıranın başlangıcı bildiğiniz gibi şöyleydi:

"Her türlü riziko ve güçlüğü göze alarak, seçilmiş bulunduğumuz bir siyasi partiden istifa edip, bugünkü hükümette görev almamızın nedeni koltuk hevesi, ikbal hırsı ve şahsi çıkar değildi..."

Ya neydi?

"Milli yararlarımızı her şeyin üstünde tutmak, milletimizin vekilinden bekleyebileceği fedakarlığı göstermekti..."

Gösterdiğinize göre, muhtıranızda yer alan şu cümle de neyin nesi?

"Ülkemizin bugünkü güç koşullarında yine fedakarlığın her çeşidine talibiz..."

Yani?

"Yanisi şu: Kurulacak yeni bir hükümete yardımcı olabiliriz..."

İyi ya 15 ay sonra o nereden icabetti?

"Çünkü isteklerimizin bir bölümü yerine getirilmedi..."

Ne gibi?

"Bugüne kadar alınmış olan ekonomik önlemler gibi..."

Alınan ekonomik önlemlerde ne var ki?

"Birçoğu bilgimiz dışında cereyan etti..."

Başka?

"Anayasamızın öngördüğü karma ekonomi anlayışı terkedilmemeli..."

Başka?

"Ekonomik darboğazdan çıkmak için eldeki imkanlar değerlendirilmek suretiyle acele olarak dış kredi temin edilmeli..."

Dış kredi hadi dediğin zaman temin edilir mi?

"Onu Ecevit düşünsün. O'dur hükümetin lideri..."

Başka?

"Bakanlıklarda kadrolaşma heveslerinden vazgeçilmeli..."

Başka?

"141. ve 142. maddeler değiştirilmemeli..."

Başka?

"Hiç kimse kamu görevlilerine zorla, tehditle kanunsuz ve tarafsızlığı zedeleyici iş yaptırmaya heveslenmemeli..."

Ha şu Tayyar Altıkulaç meselesi... Başka?

"Anarşi, bölücülük vakit geçirilmeden önlenmeli..."

Başka?

"Bu hususlarda mümkün olan en kısa zamanda sonuç alamadığımız takdirde, hükümet çalışmalarında ortaya çıkacak uyumsuzlukların bize ait olmayacak vebali..."

* * *

6 bağımsız bakanın özetle buydu muhtırasının metni...

Şimdi ne olacak?

Hükümet yıkılacak mı?

Yerine yenisi kurulacak mı? Acaba AP lideri iktidarı devralacak mı?

Anlaşılan ana muhalefet lideri iki hükümet biçimine razı olmamaya kararlı.

Bir: 3.MC. . .

İki: AP-CHP. . .

Ne kalıyor geriye?

Matematiksel olarak CHP – MSP koalisyonundan başka hiç bir şey. Onu geç..

Peki ama ana muhalefet liderinin gönlünde ne yatıyor?

"Bir seçim hükümeti..."

Sonra?

"1979 Senato seçimleriyle birlikte yaptırabilmek genel seçimleri..."

Yaptırabilir mi?

"Bilinmez ki..."

İşbaşındaki hükümet yıkılabilir mi?

"O da şimdiden bilinmez ki. . ."

Bilinen sadece şu ki; ülkenin kaderine hakim olan bir tahtarevalli!

Tahtarevallinin bir ucunda Demirel, öbür ucunda Ecevit oturuyor.

Biri inince, öbürü havaya kalkıyor...

Olan da tahtarevallinin iki ucu arasında dolanıp, duran halka oluyor.

DÜZELTME

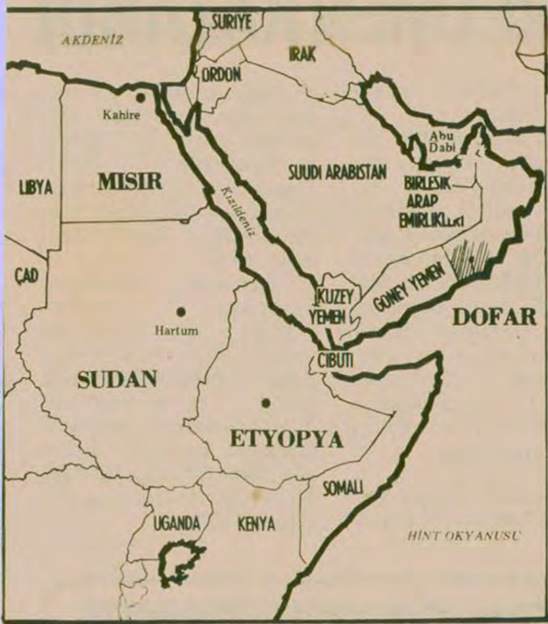
9 Nisan 1979 tarihinde sayfamızda çıkan "15 Nisan 1979 MHP Mitingi Öncesi Halkımızı Tertiplere Karşı Uyanık Olmaya Çağırıyoruz" başlıklı mektupta, imza olarak yanlışlıkla Canan Özek ve Ali Özener'in ismi çıkmıştır. Özür diler, düzeltiriz.

Mao Zedung
Kültür Sanat ve Edebiyat Üzerine

AYDINLIK YAYINLARI
20 LİRA

Genel Dağıtım: TÜR DA
Cağaloğlu Hamam sok.
No: 4 - İSTANBUL

ARTAN SOVYET TEHDİDİNE KARŞI

Mısır, Sudan'a yardım için askeri birlik gönderdi

NEW YORK (AJANSLAR)

"Newsweek" dergisi, son sayısında, Mısır'ın, artan Sovyet tehdidine karşı Sudan'a ve Umman Emirliğine askeri birlikler gönderdiğini bildirdi.

Dergi, Sovyet askeri danışmanları tarafından yönetilen Etyopya ordu birliklerinin Sudan -Etyopya sınırından Sudan topraklarına 15 kilometre kadar girdiğini haber verdi. Dergiye göre Mısır, bu olay üzerine Sudan'a iki tabur asker gönderdi.

"Newsweek" dergisi, "karışıklıkların çıktığı" Umman Sultanlığı'nın Batı eyaleti olan Dofar'a komandolar gönderdiğini de haberlerine ekledi.

Güney Yemen sınırında bulunan bu bölgede üç yıldan bu yana, ilk kez olay çıktığını kaydeden "Newsweek", daha önce de bölgeye İran birliklerinin gönderildiğini hatırlattı.

Hatırlanacağı üzere Sudan'da 1971 ve 1976 yıllarında başarısız kalan iki Moskova yanlısı darbe ortaya çıkarılmıştı. Geçenlerde başarısız kalan darbenin eğilimi açıklanmamakla birlikte, siyasal kaynaklar, bu darbenin diğerlerine bir benzeri olduğu görüşünde birleşiyorlar.

BAKANLAR KURULU OLAĞANÜSTÜ TOPLANDI

İran Hükümeti, Kerim Sencabi'nin istifasını görüşüyor

TAHRAN(AJANSLAR)

İran Dışişleri Bakanı Dr. Kerim Sencabi, pazar günü Başbakan Mehdi Bazergan'a istifasını sundu.

Kerim Sencabi gönderdiği istifa mektubunda, "Bakanların ortak sorumlulukları ve işlerin yürütülemez duruma gelmesi nedeniyle görevime devam edemeyeceğim, istifamı sunuyorum" dedi.

Sencabi'nin istifasının kabul edilip edilmediği konusunda henüz bir açıklama yapılmadı. Sencabi, mart ortasında bir kez daha istifa etmek istemiş ancak bu isteği geri çevrilmişti.

Ayrıca Sencabi'nin "Ulusal Cephe"den gelen ağır eleştirilere uğradığı, bunun istifasının nedenlerinden biri olabileceği belirtiliyor.

İran Dışişleri Bakanı Dr. Kerim Sencabi'nin istifa mektubun Başbakan Bazergan'a sunmasından sonra İran kabinesi durumu görüşmek üzere özel olarak toplandı.

Sencabi, istifa mektubunu gönderdikten sonra Tahran'da yayınlanan "Kayhan" gazetesine verdiği demeçte, "Yönetimde ciddi değisiklikler yapılmazsa istifaya kararlıyım" dedi.

Siyasal kaynaklar Sencabi'nin istifasına Bazergan hükümetinin "iktidarsız" oluşunu gösteriyorlar. "İslam Devrim Konseyi" ve dini liderlerin hükümetin çeşitli işlerine müdahale etmesi bu "iktidarsızlığın" nedenlerinden biri olarak değerlendiriliyor.

● "Halk Mücahitleri Örgütü" bütün silahlı güçlerini Ayetullah Talegani'nin emrine verdiğini açıkladı

MÜCAHİTLERİN ÇAĞRISI VE GÖSTERİSİ

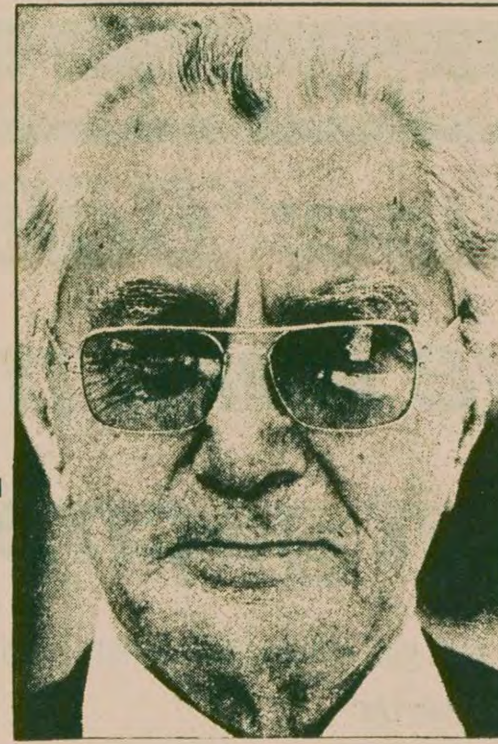
"İran Halk Mücahitleri Örgütü", dün bir açıklama yaparak, tüm silahlı ve militan güçlerini Ayetullah Talegani'nin emrine verdiğini bildirdi.

Basına verilen "siyasi-askeri" bildiride, tüm Mücahitlerin bu emre uyması istendi. Bildiride ayrıca, kime bağlı oldukları bilinmeyen bazı silahlı grupların "tehlikeli" biçimde faaliyet gösterdikleri bir iç savaşın önlenmesi için bu birliklerin amaç ve sorumluluklarının açıklanması belirtildi.

Öte yandan "Mücahitler"in Talegani lehine Pazar günü başlattıkları gösteri Pazartesi günü de sürdü. Tahran'da yapılan gösterilere binlerce "Mücahit" genç katıldı. Göstericiler, hükümetin Talegani'nin Tahran'a dönmesini sağlamaya, bütün "Homeyni Komiteleri"ni feshetmeye ve bir "ders" olmak üzere "Talegani" olayındaki tutuklamayı yapanları cezalandırmaya çağırdı.

Hatırlanacağı üzere, önde gelen ve "liberal" olarak tanınan Ayetullah Mahmut Talegani, hafta sonunda iki oğlunun "gayri meşru" bir şekilde "Homeyni Komitesi"nce 48 saat gözaltına alınmasını protesto etmiş, bürosunu kapatarak bilinmeyen bir yere gitmişti.

Bu arada, aralarında bir general ve iki milletvekilinin bulunduğu yedi kişi daha "Devrim Mahkemesi"nde yararlanarak kurşuna dizildi. Ayrıca altı kişi de tutuklandı.

KERİM SENCABİ

İran Dışişleri Bakanı Dr. Kerim Sencabi aynı zamanda "Ulusal Cephe"nin de lideridir. "Ulusal Cephe" uzun yıllar Şah rejimine karşı mücadele vermiştir. "Ulusal Cephe" bir süredir Sencabi'yi "zayıf bulduğu" için eleştiriyordu.

OPEC ülkeleri toplantısı Kuveyt'te başladı

● Mısır ve İsrail Enerji Bakanları Sina'daki petrol bölgesinin Mısır'a devredilmesi konusunu görüşüyor

● Moşe Dayan'ın istifası istendi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa Radyosunun bildirdiğine göre, Kuveyt'te toplanan Red Cephesine dahil Arap ülkeleri Dış İşleri ve Maliye Bakanları Mısır'la ekonomik ilişkileri dondurma kararı aldı. Öte yandan gene Kuveyt'te toplanan Petrol İhraç Eden Arap ülkeleri petrol bakanları,

Irak'ın, Mısır'ın petrol ihraç eden Arap Ülkeleri Örgütünden çıkarılması önergesini görüşmeye başladı.

SİNA PETROL BÖLGESİNİN MISIR'A DEVRİ

Sina'daki petrol alanlarının Mısır'a geri verilmesi konusunda Mısır ve İsrail Enerji Bakanları arasında yapılacak görüşmeler bugün başlıyor. Mısır ve İsrail Enerji Bakanları arasında yapılacak görüşmeler bugün başlıyor. Mısır ve İsrail Enerji Bakanları bölgenin yedi ay içinde Mısır'a devredilmesiyle ilgili hazırlıkları konuşacaklar. Bu görüşme, Mısır-İsrail bakanları arasında barış anlaşmasının imzalanmasından bu yana yapılacak ilk toplantıdır. İki heyet arasında görüşülecek sorunlar arasında, İsrail'in petrol araştırması için kullandığı 40 milyon dolar değerindeki araçların Mısır tarafından satın alınması da bulunuyor. Halen İsrail tarafından işletilen petrol alanlarında günde 30 bin varil petrol üretilmektedir.

EL AHRAM GAZETESİ "FİLİSTİNLİLERLE AMERİKALILAR ARASINDA TEMASLAR OLUYOR"

Öte yandan Kahire'de yayınlanan "El Ahram" gazetesi, Filistinlilerin gelecekte barış görüşmelerine katılması için Amerikalılarla Filistinliler arasında temaslarda bulunulduğunu ileri sürdü.

Gazete, bu temasların, bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasının ilk etabı olan tam özerliğe dayandığını iddia etti.

Filistin tarafında Ulusal Filistin Konseyin'den üyeler bulunduğunu ileri sürdü.

Bu arada "Newsweek" dergisi son sayısında, Amerikan yönetiminin, Suudi Arabistan Veliaht Prensi Fahd'ın, Filistin sorunuyla ilgili bir girişimini reddettiğini yazdı.

Dergi, Prens Fahd'ın, Arap ülkeleri dışişleri bakanlarından oluşan bir heyeti, Batı Şeria ve Gazze'de bir Filistin devleti kurulması hakkında ABD'nin tutumunu araştırmak için Washington'a göndermek istediğini belirtti. Bu girişimin Mısır Devlet Başkanı Sedat tarafından da onaylandığını ileri sürdü. Ne var ki Washington'un, heyetin ABD'ye gelmesi halinde Başbakan Carter tarafından kabul edilmeyeceğini Prens Fahd'a bildirdiğini kaydettti.

İSRAİL'İN UYARISI

Öte yandan batılı ajansların bildirdiğine göre İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan Golan tepelerinin de İsrail tarafından boşaltılmasını istedi. Mısır ve Suriye'nin egemenlik haklarına saygı gösterilmesi gerektiğini belirtti. Bunun üzerine bazı İsrail milletvekilleri Dayan'ın istifa etmesini istediler.

Bu arada Filistinli dört gerillanın Ürdün sınırından İsrail'e germesi üzerine, İsrail Makamları Kral Hüseyin'e bir uyarıda bulunarak böyle bir olayın ikinci kez tekrarlandığını ileri sürdüler.

Ya kuyruk, ya Sibirya...

Bir mobilya mağazası. Mağazanın önünde iki haftadır kuyrukta bekleyen 5 bin kişilik bir kalabalık. Ateş yakıp ısınmaya çalışıyorlar. Her birinin elinde sıra numarasını gösteren bir pankart.

"Don Mebeli" isimli bu mağaza Moskova'dadır ve sırası gelenlerin eline Yugoslav malı mobilya alabilme sırasını gösteren ikinci bir kart verilmektedir.

Yugoslav malı mobilya ... Çünkü Sovyet yurttaşları herbiri yüzlerce kilo ağırlığında sehpalar, sandalyeler almaktan bıktı. Sovyet Devlet Planı üretimde kalite ve adet ilkesini bırakıp "Ton-ideoloji" adı takılan ağırlık ilkesini benimsedi benimseyeli, Rusya'da her şey daha ağır olmaya başladı.

Kuyruktaki 500 kişi, nihayet sırası geldiğinde eline 800 numaralı kart tuşturulunca artık ne şaşırıyor, ne de karşı çıkıyor. Çünkü biliyor ki, o iki haftadır sırada beklerken, 300 imtiyazlı ve torpilli kişi arka kapıdan memnun edilmiştir.

Sovyetler Birliği'nde, kuyruklar yalnızca mobilya mağazalarının önünde değil. Hemen hemen her şey için uzun kuyruklar oluşuyor. Sovyet vatandaşları bu kuyruklarda bir yıl içinde toplam 30 milyar saat, yani 15 milyon işgünü bekliyor. Bu miktar Batı Almanya'nın yıllık işgünü toplamına yakındır.

YA KUYRUĞA, YA SİBİRYA'YA

Sovyetler Birliği'nde, ülkeyi inşa etmek, halka yararlı olmak gibi değer yargıları çöpe atılalı beri, emperyalist ekonominin yoz ve gösterişçi tüketim alışkanlıkları en yüce değer haline geldi geleli Sovyet vatandaşı için haftalarca kuyrukta beklemekten ya da Sibirya'yı boylamaktan başka yol kalmadı.

DEV ÇALIŞMA VE SÜRGÜN KAMPI: SİBİRYA

Maksim Gorki'nin "Ölüler ve Zincirler Diyarı" dediği Sibirya, yine eski Sibirya. Zalim yönetime karşı çıkan 2 milyon tutuklunun yanı sıra, yüzbinlerce insan daha lüks tüketim imkanları, yüksek maaş ve yüzde 80'lik primler uğruna bu dondurcu topraklara koşuyorlar. Doğal kaynaklar bakımından eşsiz zenginlikteki bu stepler zenginlik ve itibar avcılığına tutsak edilmiş maceracılar, çaresizler ve Brejnev düzenine boyun eğmeyenlerle dolu.

BM'DE GEÇEN HAFTA

Mustafa Gençer, Cenevre'den bildiriyor

Başka ülkelerin nükleer silahlara sahip olmasını engellemeye çalışan Sovyetler Birliği'nin, Silahsızlanma Komitesine sunduğu nükleer silahsızlanmayla ilgili öneri kabul edilmedi. Diğer ülkeler geleneksel silahlarla ilgili konuların öncelikle ele alınmasını istiyorlar.

Silahsızlanma Komitesi'nin çalışmaları

● Komite, eylül ayında yapılacak Geleneksel Silahların Sınırlandırılması Konferansının hazırlık çalışmalarını yürütüyor

BM Silahsızlanma Komitesinin 24 Ocakta başlayan çalışmaları sürüyor. Komite, şimdi gündemini ve çalışma programını tespit etmeye çalışıyor. Çeşitli ülkeler BM Silahsızlanma Komitesine, Genel silahsızlanma siyaseti, üzerine gündemde öncelik tanınmasını istedikleri konular hakkında öneriler getiriyorlar.

Sovyet Büyükelçisi, Sovyetler, Bulgaristan, Doğu Almanya, Moğolistan Polonya ve Çekoslovakya adına komiteye nükleer silahsızlanmayla ilgili bir öneri sundu. Öte yandan oturumlarda her konuda Sovyetler doğrultusunda hareket eden bu ülkeler gündem ve çalışma programı için de bir öneri getirdiler. Her iki öneri de delegeler tarafından desteklenmedi. Gündem önerileri de kabul edilmedi. Bu ülkeler nükleer silahlara gündemde öncelik tanınmasını istiyorlar. Oysa diğer ülkeler ise silahsızlanmanın bütün önemli konularının (geleneksel silahlar) ele alınmasına taraftarlar.

Sovyetler Birliği, diğer ülkelerle beraber sunduğu "nükleer silahsızlanma önerisi" nin, nükleer silalların üretiminin durdurulmasını ve giderek azaltılmasını amaçladığını ileri sürüyor. Bu öneriye ilgi gösterilmemesi üzerine Bulgar delegesi önerinin amacını şu şekilde açıkladı. "Sosyalist ülkelerin önerisi son derece temkinli ve tarafsızdır, hiç bir şekilde mevcut kuvvet dengesini değiştirmeyi hedef almamamaktadır. Eğer öneri kabul edilirse kimsenin kaybedecek birşeyi olmayacaktır." Öneri üzerine konuşan ABD delegesi ise önerinin gerçekçi olmadığını "nükleer silahsızlanmanın uzun ve güç olduğunu" ve esasen SALT II-SALT III görüşmelerinde bu konunun ele alındığını söyledi.

Silahsızlanma Komitesi Eylül ayında yapılacak "Geleneksel silahların yasaklanması veya sınırlandırılması Konferansının" hazırlık çalışmalarını da yürütüyor. Ülkeler bu konferans için öneri getiriyorlar. Endonezya yakıcı silahların yasaklanması ve hangi silahların bunun kapsamına girdiğini belirten bir öneri sundu. Konferansı hazırlamakla görevli çalışma grubu, en yakın zamanda yok edilmesi veya sınırlandırılması gereken silahların tespitini yapacak.

Bakanın hükümetten ayrılmasını durdurmak amacıyla Ziya Ül Hak, Ulusal İttifak Yöneticileriyle görüşmeye oturdu

İSLAMABAD (AA)

Pakistan Askeri Yönetim'nin Başkanı Ziya Ül Hak, Ulusal İttifak'a bağlı 13 bakanın hükümetten ayrılmasını durdurmak amacıyla, Ulusal İttifak yöneticileriyle görüşmelere başladı. Ziya Ül Hak, yeni bir hükümet kurulana kadar bakanların hükümetten ayrılmamalarını istedi.

Eski Başbakan Butto'nun idamı ile ilişkili görünerek halkın tepkisini toplamaktan çekinen Ulusal İttifak yöneticileri, sahip oldukları bakanlıklarda hiçbir insiyatifleri olmadığını ve bakanlıklarda bulunan generallerin tüm çalışmaları engellediklerini ileri sürerek hükümetten çekilme kararı almışlardı.

Pazar günü bir açıklama yapan Ulusal İttifak'ın sözcüsü, hükümetten ayrılma kararlarının kesin olduğunu bildirdi. Ancak bir kaç gün daha bakanların görevlerini sürdüreceklerini söyledi.

BUTTO'NUN KIZININ TUTUKLULUK SÜRESİ UZATILDI

Polis kaynakları Butto'nun kızı Benazir Butto'nun tutukluluk süresinin 15 gün uzatıldığını bildirdiler.

Rawalpindi yakınlarındaki Sihala kampında tutuklu olan Benazir Butto, siyasi toplantılar yaparak sıkıyönetime aykırı davrandığı gerekçesiyle 1978 Ekiminde tutuklanmıştı.

Adriyatik'teki depremde 250 kişi öldü

BELGRAD(AA)

Yugoslavya'nın Adriyatik kıyısındaki bölgelerde pazar günü meydana gelen şiddetli depremde yıkılan kent ve köylerde kurtarma çalışmaları sürüyor. Asker ve gönüllüler yıkıntıların altında kalan kazazedeleri enkaz altından çıkarmaya ve yaralıları tedavi merkezlerine ulaştırmaya çalışıyorlar.

Yugoslov hukümeti tarafından dün yapılan açıklamada ilk tespitlere göre ikiyüz elliye yakın kişinin öldüğü, yüzlerce kişinin yaralandığı ve 12 bin kişinin evsiz kaldığı bildirildi. Henüz ulaşılamayan köylerdeki durumun da tespiti ile bu sayıların daha fazla artmasından çekiniliyor. Hersek yakınlarındaki Bijela tersanesinde çalışan 130 işçinin durumu hakkında ise hiç bir bilgi edinilemedi. Tersane, denizin kabarması sonucu bütünüyle sular altında kalmıştı.

Bu arada ülkenin her yanından deprem bölgesine yoğun bir yardım akını başladı. Yugoslav halkı büyük kentlerde, afetzedelere kan bağışı yapabilmek için uzun kuyruklar oluşturdu. Ancak kara ve demir yollarındaki büyük hasar yüzünden yardımın felaket bölgesine gecikmeden ulaştırılması sağlanamıyor. Bölgede özellikle ekmek, çadır ve giyecek sıkıntısı çekiliyor. Bölgeye düzenli olarak yardım ancak helikopterlerle ulaştırılabiliyor. Devlet Başkanı Mareşal Tito, bütün Yugoslavya halkını, Karadağ felaketzedelerine yardım için dayanışmaya çağırdı. Tito, deprem bölgesini gezerek incelemelerde bulundu ve alınması gereken ilk önlemler konusunda talimatlar verdi.

ARNAVUTLUK DA SARSILDI.

Merkez üssünün Adriyatik denizinde bulunduğu saptanan deprem, Arnavutluk'u da etkiledi. Arnavutluk Basın Ajansı ATA'nın bildirdiğine göre ülkede meydana gelen sarsıntılar sonucu 35 kişi hayatını kaybetti, çok sayıda insan ise yaralandı. Ayrıca 6 binden fazla evde büyük hasar meydana geldiği saptandı.

Deprem özellikle Skodder, Lesh, Kruje ve Debar kentlerinde büyük maddi hasara yol açtı. ATA ajansı deprem bölgelerine yapılacak yardımı düzenlemek için Bakanlar Kurulu tarafından bir Komisyon belirlendiğini bildirdi.

Zimbabveli bir savaşçı

Rodezya'da siyah gerillalar bir petrol deposunu havaya uçurdular

SALİSBURY

Rodezya'da (Zimbabve) siyah gerillalar, Victoria limanındaki bir petrol deposunu roket atışına tutarak depoyu tamamen tahrip ettiler.

Deponun tahrip edilmesinden sonra bir açıklama yapan ırkçı Rodezyalı yetkililer, hasarın "az" olduğunu savundular.

Siyah gerillalar dün erken saatlerde, petrol depolarına önce makinalı tüfeklerle, sonra da roketlerle saldırıya geçmişlerdir.

Victoria limanı, Başkent Salisbury'nin 240 kilometre güneyinde bulunuyor.

ESTELLİ DÜŞTÜ AMA...

Nikaragua'da silahlı mücadele ülkenin kuzeyinde devam ediyor

● Somoza: "Carter beni düşürmek istiyor" dedi

MANAGUA (AA)

Bir hafta süren yoğun çarpışmalardan sonra Somoza'ya bağlı Ulusal Muhafız birliklerinin eline geçen Estelli kentinde çarpışmalar bütünüyle durdu. Ulusal muhafızlar kentin giriş çıkışını kontrol altına alarak, halkın göç etmesini önlemeye çalışıyorlar.

Ülkenin Kuzeyindeki bazı kentler ise Ulusal Muhafızlarla, Sandinista gerillaları arasında sürekli olarak el değiştiriyor. Gündüzleri Ulusal muhafızların elinde bulunan kentler, karanlık basınca Sandista gerillalarının kontrolu altına giriyor.

Başkent Managua'nın 150 kilometre kuzeyindeki Estelli'de halk bir haftadan beri ilk kez evlerinden dışarı çıkmaya başladı. Estelli kentinde ekmek, su ve diğer yiyecek maddelerini bulmak bütünüyle olanaksız. Küçük bebekler için bile ekmek ve süt bulunamıyor.

Bir haftadır süren çarpışmalarda meydana gelen can kaybı konusunda ise hiç bir tahminde bulunulamıyor.

SOMOZA'NIN DEMECİ

Bu arada, geçtiğimiz hafta ABD'ye giden Nikaragua Devlet Başkanı Somoza Pazartesi günü öğleden sonra ülkesine döndü.

ABD'den ayrılmadan önce Amerikan CBS televizyonuna bir demeç veren Somoza, 1981 yılında yapılacak seçimlere kadar devlet başkanlığında kalacağını söyledi. ABD Başkanı Carter ve Dışişleri Bakanı Vance'nin, Nikaragua hükümetinin düşmesini istediklerini, ancak kendisinin buna "hayır" dediğini belirten Somoza, ülkesinde basın ve girişim özgürlüklerinin Anayasal güvence altında olduğunu da öne sürdü.

Nikaragua diktatörü Somoza, ülkesindeki silahlı muhalefetin boş yere savaştığını iddia etti. Somoza, Venezuella, Panama ve Kosta Rika'nın kendisine karşı bir komplo düzenlediklerini iddia ederek, bu ülkelerin gerillalara silah yardımı yaptığını söyledi.

Japonya'nın en büyük atom santralı kapatıldı

TOKYO (THA)

Japonya Nükleer Güvenlik Komisyonunun uyarısı üzerine ülkenin en güçlü atom santrali kapatıldı.

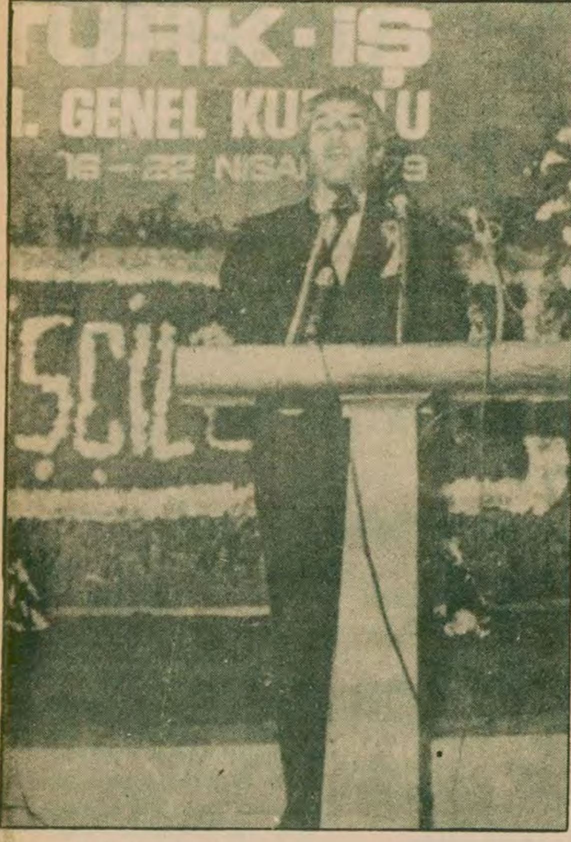
Fuki bölgesindeki santralın durdurulması için uzmanların 47 saat sürekli çalışmaları gerekti. Kansai Elektrik Power Şirketine ait olan reaktör Tokya'nun 350 km. Batısındadır. Bu reaktörden başka aynı şirketin altı nükleer santralı daha bulunmaktadır.

Japonya'da faaliyet halinde toplam on nükleer santral bulunuyor.

Türk-İş Genel Kurulu çalışmalarına başladı

Halil Tunç:"Bölücülüğe ve anarşiye karşı mücadele için vakit geçmiş değildir"

- "Dış mihraklar Doğu' nun geri kalmışlığını istismar ederek kendilerine taraftar toplamaya çalışıyorlar"
- Genel Kurulu Ecevit, Ersoy, Topuz ve çok sayıda yerli, yabancı konuk izliyor
- Tunç,AP Genel Başkanı adına söz isteyen Ali Naili Erdem' e söz vermedi

Halil Tunç Genel Kurulda yaptığı açış konuşmasında: "Ulusça çok zor bir dönem geçirdik. Üzülerek söylüyorum bu zor dönem devam edecektir" dedi. Ve fedakarlığın sadece halk tarafından değil bütün kesimler tarafından yapılmasını istedi. (Foto-Telefax THA)

ANKARA (ÖZEL)

Türk-İş Genel Kurul Devlet Su İşleri salonunda toplandı. Genel Kurula Türk-İş'e bağlı 32 sendikayı temsilen 308 delege ile 5 kişilik icra kurulu üyeleri katılıyor.

Bir hafta sürecek kongrenin açılışına Başbakan Bülent Ecevit, Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, AP Genel Başkan Yardımcısı Ali Naili Erdem, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, Federal Almanya Sendikalar Birliği Genel Sekreteri Otto Kersten ve çeşitli siyasi partilerin temsilcileri, çeşitli kuruluşların yöneticileri ile çok sayıda yerli ve yabancı sendika liderı katıldı.

Katılanlar arasında Devlet Bakanı Lütfi Doğan, Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay, Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer'de vardı.

KORUTÜRK'ÜN MESAJI

Cumhurbaşkanı Fahri Korütürk de Türk-İş Genel Kuruluna bir kutlama mesajı göndererek, Türk-İş'in "çizgisinden sapmadan, ilke ve amaçları doğrultusunda yürüyeceğine inandığını" belirtti.

Sıkı güvenlik önlemleri altında başlayan kongreye giriş kartı olmayanlar alınmıyor.

TUNÇ'UN KONUŞMASI

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan Halil Tunç özellikle bölücülük ve anarşi konularına değindi. Anarşi ve bölücülüğün önlenmesi için henüz fazla geç kalınmadığını belirten Tunç, "anarşi ile mücadeleyi ciddi olarak istiyor, düşünüyor, çare arıyorsanız, hâlâ zaman geçmiş değildir" dedi.

Türk-İş'in bu kongreden birlik ve beraberlik içinde çıkacağını belirten Tunç bu konuda şunları söyledi:

"Kongremiz yaklaşırken hakkımızda çok şeyler yazıldı, söylendi. Kongre süresinde de yazılacak, söylenecektir. Bizi bölünüyor parçalanıyor göstermek istiyenler çıktı. Falanca partiye mensup sendikacılar şunu yapacak, filanca partiye mensup sendikacılar bu kararda şeklinde yakıştırmalar yapıldı. Her sendikacı arkadaşımızın bir siyasi düşüncesi, bir dünya görüşü vardır elbette. Ama siyasal düşüncesi ne olursa olsun, her sendikacı arkadaşımızın Türk-İş'in ilkelerini bütünlüğünü her şeyin üstünde tuttuğuna inanıyorum. Bu inacımla kamu oyuna açıkça ilan ediyorum. Türk-İş bütündür, parçalanamaz. . ."

İşçi hareketinin bölücülüğü nefretle reddettiğini söyleyen Tunç Türkiye'deki bölücülük hareketlerinin dış mihraklar tarafından kışkırtıldığını belirterek "bu mihraklar Doğu'nun geri kalmışlığını istismar ederek kendilerine taraftar kazanmaya çalışıyorlar" dedi.

Bölücülük karşısında Türk-İş'in yıllardan beri aldığı tavrı da açıklayan Tunç şöyle devam etti:

"Türk-İş bu konuda yıllardan beri sorunları istismar edenlerin istismar kaynakları kurutulsun diyor. Türkiye'de Doğu batı ayrımı olmasın. Ortaçağ kalıntısı düzenle mücadele edilsin. Ezilmiş yıkılmış insanların dertlerine yakınlık duyulsun. Konutsuz, yolsuz, okulsuz, susuz, beslenme imkanlarından alabildiğine yoksun insanların ızdıraplarına çare bulunsun diyordu. Doğu'nun istismar edilmesinin önlenmesi için bu çarelere başvurmak zorunluydu, bugün de zorunludur."

Geçmişi iyi değerlendiremeyen toplumların gelecekte sağlıklı bir yol bulamayacaklarını savunan Halil Tunç Türk-İş'in geçmişi sağlıklı bir şekilde değerlendirdiğini, bunu yapmayanların ise topluma savaş açtıklarını ve itibarsızlık çukuruna düşürek toplumun nefretini kazandıklarını söyledi.

ZOR BİR DÖNEM

Tunç sözlerine şöyle devam etti:

"Ulusça zor bir dönem geçirdik. Üzülerek söylüyorum bu zor dönem devam edecek. Toplumun bu duruma gelmesinde yıllardır sorumlu kişilere ve çevrelere prim verilmesinin büyük rolü vardır. Sorumluluk çok zaman çetin gelmiş, sorumsuzluk ise cesaret ve atılganlık sayılmıştır. Bu sorumsuzluğa prim verildikçe teşvik yerine geçmiş ve başka kesimlere de sıçramıştır. Politikacıların hatta devlet adamlarının sorumluluk duygusunu her zaman ve hatta gereğinde sözlerinde, davranışlarında muhafaza edememişlerdir."

Daha sonra dünyada ve Türkiye'deki çeşitli sosyal ve ekonomik olaylara değinen Türk-İş Başkanı Halil Tunç, Uzak Doğu'da, Afrika'da sıcak savaşların acımasız kanlı ihtilallerin meydana geldiğini söyledi.

Yıllardan beri çeşitli iktidarların gelip geçmesine rağmn kimsenin vergi sorununa eğilmediğini, halen mecliste bulunan tasarının ise bir "vergi reformu" olmaktan uzak olduğunu belirten Tunç, sürekli olarak vatandaştan fedakarlık istenmesini eleştirerek bu konuda şöyle dedi,

"Türk ulusu fedakar bir ulustur. Vatanı için yapmayacağı fedekarlık yoktur. Ama bu fedekarlık hep toplumun ezilen sömürülen insanlarından isteniyor. İşçi fedekarlık etsin, köyle fedekarlık etsin, memur fedekarlık etsin. Bir avuç mutlu azınlık ise fedekar halkın sırtında dolaşmaya devam etsin. Fedekarlıklarımızdan kendilerine yeni zenginlik kaynağı yaratsınlar;

Konuşmasının sonunda hükümetle Türk-İş arasında imzalanan toplumsal anlaşmaya da değinen Tunç, "toplumsal anlaşma her zaman savunacağımız bir anlaşmadır" dedi.

HALİL TUNÇ DİVAN BAŞKANI

Açış konuşmasından sonra Sadık Şide'nin önerisi ile Divan Başkanlığına Halil Tunç,yardımcılıklarına Tek Gıda-İş'ten Zeki Gedik ile Ağaç İş'ten Kemal Sarısoy ittifakla seçil diler. Divan'a seçilen Halil Tunç delegelere teşekkür etti ve konuklara sırasıyla söz vereceğini belirtti. Konukların konuşmasından sonra "Tüzük tadil komisyonu", "Tahmini Bütçe Komisyonu" "Mevzuat ve öneriler Komisyonu"ndan oluşan komisyonların seçimlerine geçildi.

Divan seçimlerinden sonra Bülent Ecevit söz aldı ve Türkiye'nin çeşitli sorunlarına değinen bir konuşma yaptı. (Bu konuşmayı birinci sayfamızdan okuyabilirsiniz.)

Ecevit Genel kurulda konuşurken Telefax A.A)

Ecevit'in konuşmasından sonra AP Genel Başkan Yardımcısı Ali Naili Erdem AP Genel Başkanı adına sözalmak istedi, ancak Halil Tunç, Erdem'e söz vermedi. Bazı protestolar üzerine Halil Tunç "Olay istiyorsanız yanlış yer seçtiniz" şeklinde konuştu.

Genel Kurul çalışmalarına bugün devam edilecek.

Genel Kuruldan izlenimler

GÜLAY KURNAZ

Durgun ve gergin bir başlangıç

Günlerdir üzerine çok söz söylenen ve ilgiyle beklenen Türk-İş Genel Kurulu oldukça durgun ve gergin bir havada başladı. DSİ'nin 450 kişi aldığı söylenen salonunda en az 700-800 kişi vardı. Yerli ve yabancı basına mensup 100'lerce gazeteci, "Türk-İş'te bir dönüm noktası olacağı" söylenen bu genel kurulu izlemek üzere sabahın 10'unda yerlerini almıştı.

* * *

Halil Tunç'un oldukça duygulu bir tarzda yaptığı ve konuşmasının salondan da aynı ölçüde duygulu bir karşılık gördüğünü söylemek doğrusu güçtü. Büyük bir çoğunluğun sessiz bir şekilde dinlemeyi tercih ettiği konuşma sadece birkaç yerde oldukça zayıf alkışlarla kesildi.

Görünen oydu ki, Tunç, iktidara gelirken yanına aldığı güçleri teker teker kaybeden hükümetin en vefakar dostlarından biri olarak kalmıştı, ama bu arada teşkilat içinde epey şeyler yitirmişti.

Konuşmasının büyük bir bölümünü Türk-İş' in geçmiş hükümetlere yaptığı uyarılara ve bu uyarıların şimdi nasıl doğrulandığına ayrılan Tunç'un bugüne ilişkin önerileri yine oldukça soyuttu. Doğrusu biz görüşmemiz sırasında söylediklerinden,Halil Tunç'tan çok daha somut, canlı tahlilci bir açış konuşması bekliyorduk.

* * *

Ecevit e gelince. . . Seçim meydanlarındaki mavi gömlekli karaoğlanın, "işçi babası Ecevit' in iktidara gelirken aldığı o büyük krediyi nasıl bir yıl içinde eritip bitirdiğini görmek için bu sabah DSİ salonunda olmalıydınız. Salondakiçoğu CHP eğilimli olan 311 delege sanki sessiz bir protesto içindeydi. Birkaç yerden yükselen zoraki alkışlar,yiten bir umudu daha da acı bir şekilde ortaya koymaktan başka bir işe yaramadı. Ecevit, konuşması boyunca salondaki bu sessiz protestonun sıkıntısı, ağırlığı altındaydı sanırız. Konuşması oldukça geri çizgide, renksiz, cansız bir savunma konuşmasıydı. Bir saati aşan konuşma boyunca söylemeye çalıştığı şey, hep bugünkü sorunların sıkıntıların geçmişten kaynaklandığı oldu. Ama ne kadar kişiyi ikna edibildi, orasını bilmiyoruz.

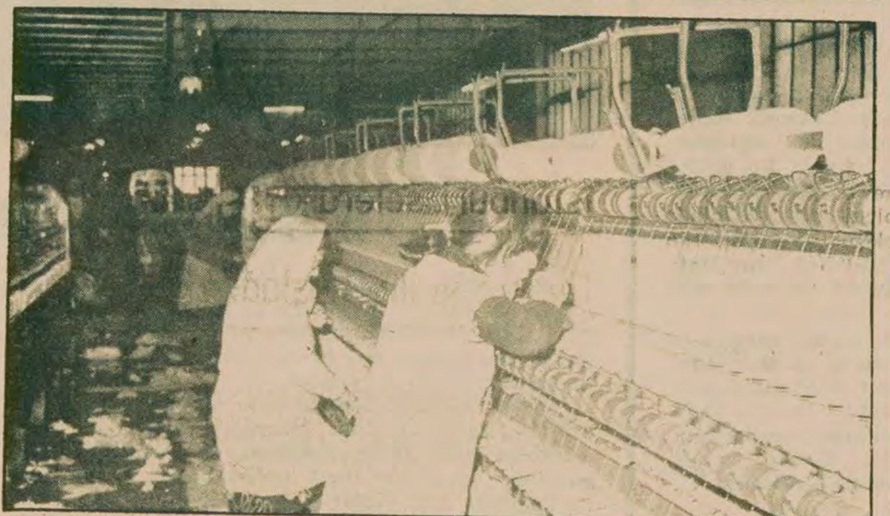
Sanırız delegelerin çoğu bugün Ecevit'i dinlerken, bir yandan da geçen genel kuruldaki şu meşhur "Evet, evet, evet" konuşmasını anımsamaktaydı.

* * *

Oldukça durgun geçen kongre Ali Naili Erdem'in hangi sıfatla ve ne zaman konuşacağı meselesinin gündeme gelmesiyle birden elektriklendi. Divan Başkanı Tunç Ali Naili Erdem' in yarın ve eski bir Çalışma Bakanı sıfatıyla konuşacağını söyleyince AP'li delegeler ayaklandı. Ali Naili Erdem kongrede partisinin Genel Başkanını temsilen bulunuyordu ve protokole göre bugün konuşması gerekirdi.

Tunç'un AP'lilerin itirazlarına, "Burası parlamento değil . Burada siyasi partiler adına konuşulmaz" diye kestirip atması bizim gördüğümüz kadarıyla birçok CHP'li sendikacı tarafından bile pek makul karşılanmadı. Birçokları, AP'li ve CHP'li sendikacıların kulislerde birlik çalışmaları yürüttükleri bir sırada Tunç'un bu gereksiz çıkışına bir anlam veremedi.

Çalışan kadınların yüzde 90'ı tarımda ve sigortasız

OECD Raporuna göre

Çalışan kadınların çalışmayanlara oranının en yüksek olduğu ülke Türkiye

- Emekçi kadınlar erkeklerden daha düşük ücret alıyor

İŞÇİ SERVİSİ

OECD tarafından yapılan bir araştırmada Türkiye'nin çalışan kadınların genel kadın nüfusuna oranı en yüksek ülke olduğu saptandı.

Aynı araştırmaya göre çalışan kadınların oranının yıldan yıla artış gösterdiği de belirtildi.1950 yılında yüzde 37,6 ve 1975'te yüzde 53,2 olan bu oranın 1980 yılında yüzde 60,8'i bulacağı hesaplandı.

Raporda, belirtildiğine göre yapılan nüfus istatistiklerden çıkan sonuç, 12 yaşından büyük 13 milyon 434 bin 129 kadın olduğu, bunun 6 milyon 136 bin 335'inin ev kadını ve aynı zamanda çalışan kadın olduğudur.

Araştırmada 6 milyonu aşkın kadının da ülkemizdeki toplumsal şartlandırmalar nedeniyle hiç bir engeli olmamasına rağmen çalışmadığı savunulmaktadır.

ÇALIŞAN KADINLARIN ÇOĞUNLUĞU SANAYİ DIŞINDA

OECD Raporunda ayrıca kadın nüfusunun 5 milyon 912 bin 919'u "iktisaden faal" olarak nitelendirilmektedir.

Tarımda çalışan kadınların sosyal güvenlik şartları çok daha elverişsiz bir durumda...

Çalışan kadınların ancak 650 bin kadarı işgücünü sattığı ileri sürülen raporda, çalışan nüfusun geriye kalanının ise "ailenin tuttuğu işte ücretsiz çalışan kadın" yani "aile işçisi" olarak nitelenen belli bir ücretle çalışmayan kadınlar olduğu ifade edilmektedir. Ve tarım, ormancılık, balıkçılık gibi işlerde çalıştıkları ortaya konulmaktadır.

KADINLAR ERKEKLERDEN DAHA DÜŞÜK ÜCRET ALIYOR

Türkiye'de çalışan kadınların çalışmayan kadınlara göre çoğunluğu oluşturmasına rağmen ücretlerinin erkek işçilerden düşük olduğu da raporda yer alıyor. 1974 ve 1977 yıllarında erkek ve kadın işçilerin ücret farklılıkları kıyaslanıyor. Buna göre 1974'de ortalama olarak kadın işçi 53,38 lira alırken erkek işçi 70.11 lira, 1977 yılında ise bu rakamlar kadın işçiler için 132 lira, erkek işçiler için 147 lira olarak gösteriliyor.

KADINLARIN ÇOĞU SİGORTASIZ

Raporun ortaya koyduğu diğer bir konuda sigortasız çalışan kadın sayısının sigortalı çalışan işçilerin sayısına göre düşük oluşudur. SSK istatistiklerinden alınan rakamlara göre Türkiye'de sigortalı 2 milyon 191 bin 251 işçiden ancak 203 bin 254'ü kadındır.

TÖB-DER KOCAELİ ŞUBE SEÇİMLERİNİ DEVRİMCİ ÖĞRETMEN KAZANDI

HABER MERKEZİ

Önceki gün yapılan Kocaeli TÖB-DER Şube seçimlerini Devrimci Öğretmen grubu kazandı.

Bundan bir süre önce Birlik Dayanışma grubunun kavga çıkartarak ertelettiği kongrede açış konuşmasını yapan Süleyman Özçiftçi öğretmen kıyımından ve öğretmenlerin parçalanmışlığından söz etti. Divan seçimlerine geçilirken, Birlik Dayanışma Grubu Selma Aslan isimli elemanlarıyla kongreye dağıtmayı denedı. Aslan, zorla kürsüye çıkarak önerge vereceğini söyledi Bunun üzerine çıkan kargaşalığın yatışmasından sonra oylamaya geçildi.

Oylama isim okunarak yapıldığı halde, Birlik Dayanışmacılar yanlışlık yapıldığını ileri sürerek yine ortalığı karıştırdılar. Küfürleşmeler zorla yatıştırıldı.

Oylama sonucu, Devrimci Öğretmen grubu 364 oy alarak seçimi kazandı. Birlik Dayanışma 350, Yurtsever Devrimci Öğretmen grubu ise 48 oy aldı.

BERGAMA

TÖB-DER Bergama Şube Kongresi seçimleri 14 Nisan günü yapıldı. Kongreye Devrimci Öğretmen, Birlik Dayanışma, Halkçı Eğitimciler ve Yurtsever Öğretmen grubu katıldı. Yurtsever Öğretmen grubu daha sonra seçimlerden çekilerek Devrimci Öğretmen grubunu destekledi. Oylama sonucu Devrimci Öğretmen grubu 166 oyla yönetime geldi. Birlik Dayanışma 128, Halkçı Eğitimciler 45 oy aldı.

Yurtsever Öğretmen grubu tarafından divan başkanlığına verilen "Kontrgerilla ve cinayet şebekelerinin dağıtılması Kahramanmaraş katliamının sorumlusu MHP ve ÜGD'nin kapatılması için İçişleri ve Adalet Bakanlığına yazılı olarak talepte bulunulması" yolundaki önerge oybirliği ile kabul edildi.

Devrimci Öğretmen grubu tarafından verilen diğer bir önerge de 109 oya karşı 137 oyla kabul edilerek, Birlik Dayanışmanın bölücülüğü mahkum edildi.

VAN

173 üyenin oy kullandığı TÖB-DER Van Şubesinin kongresi çekişmeli geçti. Üç listenin katıldığı seçimleri, Devrimci Demokratik Kültür Derneği (DDKD), Özgürlük Yolu, TSİP ittifakı kazandı.

Kongrede divan başkanlığına iki aday gösterildi. Devrimci Öğretmen grubunun adayı 53, DDKD, Özgürlük Yolu ve TSİP ittifakının oluşturduğu Demokratik Birlik grubunun adayı ise 70 oy aldı.

Grup sözcülerinin ve delegelerin yaptığı konuşmalardan sonra seçimlere geçildi. Oylama sonunda Demokratik Birlik ittifakı 67, bir kısım Halkçı Eğitimcilerin desteklediği Birlik Dayanışma 61, Devrimci Öğretmen grubu 44 oy aldı. Yurtserver Öğretmen grubu, Devrimci Öğretmen grubuna oy verdi.

DEVREK

TÖB-DER Devrek Şube kongresinde seçimlere üç liste katıldı. Oylama sonunda Devrimci Öğretmen grubu 113, Halkçı Eğitimciler 74, Birlik Dayanışma 25 oy aldılar. Yurtsever Öğretmen grubu Halkçı Eğitimcileri destekledi.

Yurtsever Öğretmen grubunun kongreye verdiği iki önergede Kontrgerilla ve MHP'den hesap sorulması talep edilerek, revizyonistlerin TÖB-DER'deki bölücülüklerine karşı bir tutum alınması istendi. Önergeler divan tarafından hasıraltı edildi.

GENÇLİK

YORUM

Gençlik siyasetten uzaklaşıyor mu?

Bazıları gençliğin bugün içinde bulunduğu duruma bakarak, gençlik siyasetten uzaklaşıyor. O halde bizim de daha az siyasi olmamız gerekir " şeklinde düşünüyorlar. Gençlik gerçekten siyasetten uzaklaşıyor mu?

Bu görüş hatalıdır. Gençlik kitlesi siyasetten uzaklaşmamaktadır. Gençlik sadece sahte solcu(revizyonist)çetelerden uzaklaşmaktadır. Gençliğin sahte solcu revizyonist çetelerden uzaklaşması onun siyasetten uzaklaştığını değil, tam tersine bilinçlendiğini ve gittikçe siyasileştiğini gösteren bir olgudur. Gençlik sahte solcu guruplardan ne kadar uzaklaşırsa siyasete ve devrimci fikirlere o kadar yaklaşıyor demektir.

Gençlik Mart ayında yapılmak istenen suni boykotlara karşı uzak bir tutum takınarak artık sahte solcuların öğrenimi engelleyen ve öğrenciyi hiçe sayan eylemleri onaylamadığını ortaya koymuştur. Gençlik kitlesi, henüz sahte solcu revizyonist çetelere karşı aktif direnişe geçecek bir bilinç ve örgütlenme düzeyinde olmamakla birlikte olumlu bir tutum içinde olduğunu göstermiştir. Sahte solcuların gençliğe "Çankaya bebeleri" "okulcular" "Burjuva piçleri" diye küfretmelerinin başkabir anlamı olabilir mi?

Ancak gençliğin,zorbalık çetelerine ve sosyal emperyalizmin beşinci kollarına karşı bu olumlu gelişmelerini tespit ederken aceleci olmamaya da dikkat etmeliyiz. Geniş kitleler zorbanın karakterini ve ona karşı nasıl mücadele yürütmek gerektiğini bir süreç içinde kendi tecrübeleri ile kavrarlar. Bu nedenle zorbalar , halk üzerinde bir dönem hüküm sürebilmiştir. İran halkı Şah gibi bir zorbaya karşı ancak çok uzun yıllar sonra ayaklanabildi.

Gençlik kitlesinin, bu sahte solcu zorbaları yakasından silkeleyebilmesi için de bir zaman geçmesi gerekecektir. Gençlik, faşist zorbalardan yakasını daha yeni kurtarabilmektedir. Yeni zorbaları ise daha yeni yeni terketmekte ve onlara karşı da uyanmaya başlamaktadır. Bu uyanış sürdükçe gençliğin sahte soldan uzaklaşması da hızlanmaktadır.

Devrimci gençler birinci olarak, gençliğin bu günkü baş meselesinin sahte solcu - revizyonist çeteler olduğunu kavramalıdırlar. İkinci olarak bu çetelerin geleceğinin pek parlak olmadığını, gençliğin bu zorbalara eninde sonunda haddini bildireceğine inanmalıdırlar. Üçüncü olarak, devrimci gençliğin sahte solcuların bir benzeri değil, onun zıddı olduğunu kesin şekilde belirlemelidirler. Sahte solcularla kararlı bir şekilde mücadele eden, önümüzdeki dönem geniş gençlik kitlelerini anti-emperyalist mücadeleye seferber edebilecektir.

Selçuk Eğitim Enstitüsü açıldı

KONYA (ÖZEL)

Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü'nde ikinci yarıyıl derslerine başlandı. Olaylar nedeniyle derslere ara verilen Selçuk Eğitim Enstitüsünde geniş güvenlik önlemlerinin alındığı bildirildi.

Aynı şekilde Diyarbakır Eğitim Enstitüsünde de ikinci yarıyıl dersleri ne başlandı.

İSTANBUL TELEFON BAŞMÜDÜRLÜĞÜNDEN

Tahakkuk Faturası Bastırılacaktır.

Başmüdürlüğümüz ihtiyacı olarak 1.400.000 adet tahakkuk faturası kapalı teklif alma suretiyle bastırılacaktır.

Bu işe ait numune ve şartname Gayrettepe Yıldız Posta Caddesinde Başmüdürlük Malzeme Müdürlüğünde görülebilir.

İstekli olanların kapalı teklif mektuplarını en geç 10.5.1979 Perşembe günü Saat 11.00'e kadar Malzeme Müdürlüğüne vermeleri ilan olunur.

(Basın: 13720 — 378)

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNDEN

Üniversitemizin tasdikli gelişme sahası dahilinde olup, kamulaştırılması kararlaştırılan aşağıda ilçesi, mahalle ve sokağı, ada, parselleriyle sahiplerinin adları ve yüzölçümleri yazılı taşınmaz malların 17.4.1979 günü saat 10.30 kıymetleri takdir ettirilecektir. Mülk sahiplerinin o gün mülkleri başında bulunmaları ilanen tebliğ olunur.

İli	İlçesi	Mahallesi	Sokağı	Ada No	Parsel No	Sahibinin ismi	Sahası (M2)
İstanbul	Fatih	Kasap İlyas	—	1124	6	1/2 h. Raife Akarı	
						1/2 h. Nezihe Akarı	96.00 m2
"	"	"	—	1124	58	1/2 h. Hasan Yılmaz	
						1/2 h. Ayşe Mamak	59.00 m2
"	"	Hobyar	—	1125	2	1/16 h. Emine Bedia Tez	
						3/8 h. Fatma Mihriban Berbatoğlu	
						1/8 h. Süleyman İlker Ekerbiçer	
						1/8 h. Serbil Ekerbiçer	
						1/8 h. Suat Ekerbiçer	
						1/16 h. Emine Bedia Tez	
						Nazmiye, Semiha, Neziha Fikri ve Fevzi	64.00 m2

(Basın:13329-376)

T.C.
Dz. K.K.
TAŞKIZAK TERSANESİ DÖNER SERMAYE
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HASKÖY – İSTANBUL

Onay No: 147

Taşkızak Tersanesi Döner Sermaye Genel Müdürlüğünce aşağıda belirtilen malzeme ile ilgili İdari ve Teknik Şartnamesine göre KAPALI ZARF USULÜ ile satın alınacaktır.

MALZEMENİN CİNSİ	MİKTARI:
BAKIR OKSİT	1000 Kg.

1— Malzemenin Tahmini Bedeli 370.000.— TL'sı, Geçici Teminatı ise 18.550.— TL.sıdır.

2— Teklifler İdari Şartnamede belirtildiği gibi verilecektir.

3— Satın alınacak (1) kalem malzemeye ait İdari ve Teknik Şartnameler Satınalma Komisyonu Başkanlığından 300.— TL'sı Donanma Vakfına yardım makbuzu karşılığında temin edilir.

4— Posta ile şartname gönderilmez, bu husustaki müracaatlar cevaplandırılmaz ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

5— Genel Müdürlüğümüz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

6— Genel Müdürlüğümüzce herhangi bir teklifin seçilmesi ve üzerinde muameleye geçilmesi Genel Müdürlük ile Satıcı arasında bağlantı garantisi yüklemez.

7— İhaleye iştirak etmek isteyen firmalar geçici teminat olarak:

Memleket parası, Devlet İç İstikraz Tahvili veya Vadesiz Banka Teminat Mektubunu Döner Sermaye Muhasebe Veznesine yatırarak makbuzu teklif zarflarının içine koyarak Satınalma Komisyonu Başkanına vereceklerdir.

8— Teklifler en geç 2 Mayıs 1979 Çarşamba günü Saat 14.00'e kadar verilecek, aynı gün Saat 14.30'da Satınalma Komisyonu Başkanlığınca açılacaktır

(Basın: 13677 — 377)

İstanbul İlçe Kongrelerinden sonra

CHP'de gruplar arasındaki mücadele kızışıyor

HABER MERKEZİ

İstanbul'un ilçelerinde önceki gün CHP Yönetim Kurulları için yapılan seçimlerin kesin sonuçları belli oldu.

İlçe Kongrelerinin tamamlanmasından sonra, CHP içinde il kongreleri için yoğun bir faaliyetin sürdüğü belirtiliyor. Kurultay öncesinde CHP içinde çeşitli gruplar arasındaki mücadelenin giderek daha da kızıştığı ve il kongrelerinin bu bakımdan daha da büyük bir önem taşıdığı bildiriliyor.

Yapılan seçimlerde 16 ilçede Ali Topuz, Erol Ünal ve Aytekin Kotil yanlısı olarak bilinen adaylar yönetime geldiler.

Adalarda Ahmet Umar, Beşiktaş'ta Yaşar Tezcan, Beykoz'da Mustafa Kasaroğlu, Beyoğlu'nda Refik Eriş, Çatalca'da Gündüz Ege, Eminönü'nde Mustafa Özaydın, Eyüp'te Necdet Karabatak, G.Osmanpaşa'da Yusuf. Kazlı, Kadıköy'de Yalçın Ersoylu, Kartal'da Nihat Öztürk, Sarıyer'de Şevki Bakırcı, Şile'de İhsan Çayıroğlu, Şişli'de Ziya Yasan, Yalova'da Nusret Sorgun, Zeytinburnu'nda Ali Çelik'in listeleri kazandı.

Üsküdar İlçesinde muhalefet adına bir koalisyonu sağlayabilen Doğan Öztunç, Topuzcular listesini geride bıraktı. Bakırköy İlçesinde de Topuzcular yenilgiye uğradı. Bu ilçede seçimi daha önce yönetimde olan Üçüncü Dünyacılar'ın adayı irfan Karadayı listesi kazandı.

KARTAL

Kartal İlçe delege seçimlerini muhalefetin 194 oyuna karşılık 303 oyla Ali Topuz grubu kazandı.

Divan başkanlığına iki aday önerildi. İsim okunarak yapılan oylama sonucu Belediye Başkanı Mehmet Ali Büklü seçildi. Nihat Öztürk daha sonra konuşarak faaliyet raporunu okudu. Öztürk, Petrol-İş ve Çimse-İş'te gerici yönetime karşı ilerici yönetimin işbaşına gelmesi için çalıştıklarını söyledi. Bilindiği gibi Petrol-İş Anadolu yakasında TKP yanlıları yönetimde bulunuyor.

Oylamalar sonucunda Muhalefetin Başkanı Hilmi Develi 194 oy aldı. Merkezden Nihat Öztürk-Hikmet Çömert grubu ise 303 oy aldı.

BURSA

CHP Bursa örgütü merkez ilçe kongresi önceki gün yapıldı. Başkanlığa Rıdvan Altınkepçe getirildi. Sert tartışmaların, yer yer kavgaların çıktığı kongrede iki grup çekişti Merkez grubu Rıdvan Altınkepçe'yi; Maden-İş, İGD, İKD ve Sahte solcuların desteklediği Yılmaz Akkılıç ise Fikret Afacan'ı aday gösterdi. Kongreyi Altınkepçe kazandı.

Bursa'da Maden-İş. İGD, İKD'nin desteği ile Yılmaz Akkılıç İl Başkanı olmaya çalışıyor. Ancak Akkılıç'ın Merkez İlçe adayı Fikret Afacan kaybetti

Konuşmacılardan DSİ işçisi Ahmet Demir TKP'lilerin kamu kuruluşlarına yerleşmelerini kastederek, "Resmi dairelerin yönetimlerine yerleşenler partimizde bölücülük yapıyorlar. İşçilerin birliğini bozmak istiyorlar. Bunlar başarılı olamayacaklar. Biz tek bir federasyonda mutlaka birleşeceğiz" dedi.

Bunun üzerine Akkılıç'cılar "işçi düşmanı" diye laf atınca kavga çıktı. 10 dakika kadar süren sürtüşmeden sonra söz alan konuşmacılar belediyeyi eliştirdiler.

Merkez Ilçe kongresi yanında Bursa'nın bütün ilçelerinde de kongreler yapıldı.Keles İlçesi dışındaki bütün ilçe kongrelerinde merkez ilçesinde olduğu gibi iki grup çekişti. İnegöl, Mudanya ilçeleri kongrelerini İGD'lilerin desteklediği adaylar alırken, Mustafakemalpaşa ve Yenişehir'i merkezin listesi kazandı. Gemlik ilçesinde ise Başkanlığı merkez grubu, yönetim kurulu üyeliklerini de Yılmaz Akkılıç grubu aldılar. Keles İlçesinde ise tek liste çıktı ve Merkezciler yönetimi oluşturdu.

Diğer ilçelerden İznik Karacabey, Orhaneli ve Orhangazi İlçe kongrelerinin çekişmeli geçtiği öğrenildi.

ÇANAKKALE

Çanakkale'nin Yenice ilçesinde başkanlığa tekrar eski Başkan Necati Örsten seçildi.

Öte yandan, Sarıyer ve Silivri ilçelerinde Genel Merkez yanlılarının yönetimi aldıkları ileri sürüldü.

EREĞLİ'DE KEMAL ANADOL GRUBU İGD İLE İŞBİRLIGI YAPTI

CHP Karadeniz Ereğli İlçe Kongresini Ticaret Odası ve bölgedeki TKP yanlıları ile işbirliği yapan Kemal Anadol grubu kazandı.

CHP Karadeniz Ereğli İlçe Örgütünde Anadol grubu delege seçimlerini kaybetmişti. Ancak kongre öncesi sürdürülen yoğun kulis faaliyeti ve delegelere yapılan baskı ile kongreyi aldılar.

Anadol grubunun adayı Avukat Avni Çelebi 311 oyla başkan seçildi. TKP'ye karşı olan muhalefetin adayı Avukat Dinçer Tulga 206 oy aldı. Anadol yönetimi, karma bir liste görünümündeydi. Nitekim aynı gruptan başkanlık için adaylığını koyan Nizamettin Akkaya'ya baskı yapılarak adaylıktan çekilmesi sağlandı. Anadol grubu ilçe yönetimini ele geçirmekle beraber genel olarak TKP sempatizanları CHP içinde önemli ölçüde güç kaybına uğradılar. Muhalefet derli toplu ama seçimi kazananlar dağınık ve çeşitli görüşlere sahipler.

EGE İLÇE KONGRELERİ

Uşak'ta demokratik solun adayı Niyazi Yılancıoğlu, Selçuk'ta demokratik sol adayı Kamil Subaşı, Ulubey'de demokratik sol adayı Mahmut Horasan, Kınık'ta demokratik sol adayı Bülent Başarır, Yatağın'da demokratik sol adayı Ahmet Necati Özdemir, Gördes'de demokratik sol adayı İbrahim Akşahin, Bergama'da demokratik sol adayı İsmail Hakkı Bindal ilçe yönetimlerine geldiler.

Genel Merkez listelerinden ise Eşme'de Mehmet Şahin İlçe yönetimine geldi.

İzlenimler

"CHP' ye üye olun diyecek yüzümüz kalmadı"

Pazar günü tamamlanan CHP İstanbul Ilçe Kongreleri çeşitli grupların çekişmelerine ve sahte solcuların yarattığı kargaşalıklara sahne oldu.

Görünen oydu ki, ilçelerde sahte solcular "CHP'li delegeler" pozunda kâh muhalefetin, kâh eski yönetimin yanında tavır alıp, hizipler arasındaki ayrılıkları ve çeşitli yöneticilerin yolsuzluklarını kendilerine kalkan yaparak güç toplamaya çalıştılar. Bunu yaparken, hedef oldukları tarafa "burjuvalık", "mücadele kaçkınlığı", "yiyicilik" gibi yaftalar asıp, parti içindeki çatışmaları körüklediler.

Fatih ilçe seçimlerinde Dev-Yol ve Dev-Kurtuluş taraftarları ilçe yönetimine muhalefet edenlerin içinde yer alarak, konuşmalara müdahale ettiler, "karşı grupta faşistten de beter adamların olduğunu" söyleyerek delegeleri tahrik etmeye çalıştılar.

Kadıköy ilçesinde ise, bu sefer yönetimle birlikte hareket eden Dev-Sol yanlıları, muhalefetin etrafını çevreleyerek, kavga çıkarmayı amaçladılar.

Kartal'da da İGD yanlılarının tahriki sonucu delegeler birbirlerine girince, salona polis geldi.

Bu arada, bazı milletvekilleri ve ilçe yöneticilerinin sahte solculara destek oldukları ve onları pohpohladıkları görüldü. Fatih ve Kadıköy ilçelerinde bizzat yöneticiler sahte solcular "Kongre görevlisi" tayin ettiler.

Kongrelerde bütün bunlar olurken, ne anarşinin kaynaklarından, ne Türkiye'nin süper devletlere karşı bağımsızlığını nasıl koruyabileceğinden, ne ekonomik durumdan, ne de halkın içinde yaşadığı zor koşullardan bahsedildi. Durum böyle olunca da CHP'li delegelere oy kullanmaktan başka bir görev düşmedi.

Buna rağmen, sahte solcuların parti içinde yarattığı kargaşalık, hizipleşmelerin yarattığı çekişmeler, delegelerin tepkisine yol açtı.

Fatih ilçesinde bir delege "iki sene öncesine kadar salondaki delegelerin "şu'cu bu'cu" diye ayrı yerlerde gruplar halinde oturduğunu görmüyorduk. Bugün ne yazık ki bunlar da başımıza geldi. 11 bin üyeden bugün 2500'e indik" diyerek üzüntüsünü dile getirdi.

Bakırköy'de ise iki işçi delege parti yönetimini eleştirerek "Kimseye CHP'ye üye olun diyecek yüzümüz kalmadı" dediler.

Seçimler sırasında çeşitli ilçelerde konuşmalar yapan CHP Genel Sekreter Yardımcısı Prof. Dr. Uğur Alacakaptan da CHP içindeki karışıklıktan üzüntü duyduğunu ifade ederek, "CHP'yi ne AP, ne MHP ne MSP yıkar, yıksak yıksak biz CHP'liler yıkarız" dedi.

Sayın Alacakaptan'ın bu sözleri, parti içine sızmış olan sahte solcuları hâlâ CHP'lilerden ayırdedemediğini gösteriyor. CHP yönetimi TKP'den elini çekmediği sürece sahte solcuların parti içindeki faaliyetleri sürecek ve CHP kargaşalıktan kurtulamayacaktır.

CHP'de İl ve ilçe kademelerinde yönetime aday olan bazı kişiler de sahte solcuları "kullanarak" seçim kazanma hesabındalar. İşte CHP'nin çıkmazı da bu tutumlardan ileri geliyor.

Durduran: "Büyük güçlerin oyunlarını bozacağız"

ALPAY DURDURAN

Erdoğan Özbalıkçı

Pazar günü Kıbrıs Türk Bölgesinde Toplumcu Kurtuluş Partisinin 2. Kurultayı yapıldı. Kurultayda konuşan Genel Başkan Alpay Durduran ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlar karşısında UBP iktidarının hiç bir etkin tedbir almadığını belirterek iktidarı şiddetle eleştirdi. Durduran, UBP iktidarının çökmekte olduğunu belirterek, bu çöküntü topluma karşı büyük bir tehlikedir" dedi. Alpay Durduran konuşmasının devamında Kıbrıs'ın Orta Doğu bölgesinde önemli bir stratejik konuma sahip olduğunu belirterek bölgemizdeki son siyasi gelişmelere dikkati çekti. 'Bölgemizdeki son siyasi olayların önemli gelişmelere gebe olduğunu, Orta Doğu'nun bir barut fıçısı haline geldiğini söyleyen Durduran, bu barut fıçısının her an patlayabileceğini, bu patlamadan ise bütün bölgenin etkilenebileceğini belirtmiştir. Durduran ayrıca Kipriyanu'nun Moskova ziyaretinin ve Kübalıların Kıbrıs'a yaptığı ziyaretler konularında Kıbrıs Türk Federe Devleti ve Hükümet yetkililerinden hiç bir değerlendirme yapmamalarını eleştirdi. Kipriyanu'nun Kıbrıs sorunu için büyük güçlerden yararlanma siyasetinin tehlikeli bir siyaset olduğunu belirten Durduran en ufak bir sarsıntının savaşa yol açabileceğini, hatta 3. Dünya Savaşının kıvılcımının dahi atılabileceğini belirtti. Alpay Durduran Kıbrıs Türk Toplumunun dış politik gelişmeleri önemle incelemesi gerektiğine dikkati çekti. Durduran konuşmasının son bölümünde şöyle dedi:

"Bu bölgedeki savaşçı eğilimleri yıkacağız, Orta Doğu'da nüfuz peşinde koşan büyük güçlerin oyunlarını bozacağız. Kıbrıs adası batmaz bir uçak gemisi değil, barış gemisi haline getirilecektir."

TKP 2. Kurultayında Genel Başkanlığa Alpay Durduran tek aday olarak gösterildi ve oy birliği ile seçildi.

WALDHEİM'İN PLANI

Öte yandan, önceki gün Atina gazetelerinde, dün de Kıbrıs Rum basınında çıkan bazı haberlerde Waldheim'in, Kıbrıs sorununun çözümünde esas olacak yeni bir plan hazırladığı öne sürüldü.

Lefkoşe'de henüz ne doğrulanan ve ne de yalanlanan haberlere göre, sözkonusu planın bazı maddeleri şöyle sıralanıyor:

–Girne İlçesi tamamen Türklerin elinde kalacak, diğer yörelerde Rum göçmenler evlerine dönecekler.

–Biri Türk, diğeri de Rum toplumuna ait iki ayrı yargı organı ve ortak davalara bakacak bir de federal mahkeme oluşturulacak. Federal Mahkeme, aynı zamanda Anayasal davalara da bakacak.

–Oluşturulacak senato ve meclis, iki federal devleti ilgilendiren sorunlara bakacak.

–Federal Kıbrıs Devleti'nin başkanı Rum, başkan yardımcısı Türk olacak, hem de başkan yardımcısı Kıbrıs halkının tümü tarafından seçilecek.

Öte yandan, KTFD sözcüsü Rum ve Yunan basınında sözü edilen yeni Waldheim planını "sakat ve kelifler" olarak nitelendi. Sözcü, Kıbrıs'taki iki toplum lideri arasında bir zirve görüşmesi hazırlığı yapıldığı şu sıralarda çeşitli spekülasyonlar yapılmasının beklendiğini söyledi.

Dün sabah Lefkoşe'de yerel TAK Ajansı muhabirine bir demeç veren KTFD Sözcüsü, sözkonusu planla ilgili haberler hakkında şöyle konuştu:

"Türk toplumunun görüşmelerde başlangıç ve sonuç noktası, Denktaş'la Makarios arasındaki ilke anlaşmasının çerçevesi dahilindedir ve bu çerçeve iki bölgeli bir federasyonu öngörmektedir."

KTFD – CARADON'UN ÖNERİSİNİ REDDETTİ

Öte yandan, KTFD sözcüsü, dün yaptığı başka bir açıklamada, sömürge idaresinin son valisi Lord Caradon'un çözüm önerisini reddettiklerini belirtti. Sözcü, Kıbrıs sorununun çözüm formülünün, Denktaş-Makarios arasındaki ilke anlaşmasında olduğunu da sözlerine ekledi.

Bilindiği gibi, bir süre önce Kıbrıs'ı ziyaret eden Lord Caradon, ülkesine dönüşte, Kıbrıs sorununun çözümü konusunda çaba harcayacak bir batılı, bir doğulu ve bir de bağlantısız ülkeden oluşacak bir komitenin kurulmasını önermişti.

Lefkoşe'deki diplomatik kaynaklara göre, Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı Perez De Cuellar, 15 Mayısta yapılması öngörülen Kipriyanu – Denktaş görüşmesinin hazırlıkları için önümüzdeki günlerde Kıbrıs Rum bölgesine gidecek.

Çocuk ve Kitap konulusempozyum İSO' da yapılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Türk Kütüphaneciler Derneği'nin Kültür, Turizm ve Tanıtma Bakanlığının katkılarıyla gerçekleştirdiği sempozyum bugün İstanbul Sanayi Odası – Odakule binasında yapılacak.

Sempozyum'da soru ve yanıtlar bölümü için 25 dakika ayrılacak. Sempozyumun bugünkü bölümünde Fransa ve Federal Almanyalı temsilciler konuşacaklar.

---

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Muhtıradan hisse

–Zaten bazı uyuşmazlıklar olduğu ne zamandır biliniyordu. Bunu kamuoyuna açık muhtıra haline getirmeye ne gerek vardı? Hükümet içinde çözülebilirdi.

–Ecevit tam sıkışık durumdayken sermaye çevrelerinin yeni bir oyunu.

–Almanya'da bazı bankalara milyonlarca mark yatırılmış olduğu söyleniyor.

–Bu işte de CIA'nın parmağı var. . .

Vb., vb.

Benzeri konuşma ve kulisler daha bir zaman sürecek. Ve "şimdi n'olacak" sorusu zihinleri ve çeneleri yormaya devam edecek.

Ama kullanıla kullanıla artık yıpranmaya başlamış olan bu gürültüler, gerçeklerin görülmesine artık eskisi kadar engel olamıyor.

Ortada apaçık bir gerçek var.

Altı bağımsız Bakan, Türkiye'nin bugün karşı karşıya bulunduğu büyük sorunların bu hükümet tarafından çözülmesinin gitgide imkansız hale gelmeye başladığını itiraf etmişlerdir. Ve bu itiraf, muhtıra sorunu nasıl çözülürse çözülsün, hükümetin itibarını içte ve dışta büyük ölçüde sarsmıştır.

Muhtıra, özellikle Doğu ve Güneydoğu bölgemizde yoğunlaşan Sovyet bölücü faaliyetlerine ve CHP'nin TKP ve diğer Sovyet yanlısı grupların militanlarını devlet dairelerine doldurmasından hükümet içinde kaygı duyulduğunu açıkca ifade ediyor.

Bazı ayrıntılar ve çözülmesi kolay anlaşmazlıklar bir yana bırakılırsa, muhtıranın düğümlendiği nokta, CHP'yi "Truva atı" olarak kullananlara gösterilen hoşgörüye karşı duyulan endişedir.

Hükümeti bugünkü noktaya getirmiş olan, CHP'nin sırtındaki TKP kenesini atamamış olmasıdır. "Sırtımızdaki keneyi atacağız" sözünün söylenmesinden bu yana, değil keneyi atmak, tam tersine "buyur kanımı doya doya em" denmiştir. Ve bunun zararı sadece CHP'ye değil, bütün Türkiye'ye dokunmuştur.

Sovyet tehdidi karşısında boyun eğmek yüzünden üç beş kişiyle işbirliğini kesmemek, TKP ile arasına kesin sınır çekememek ise, CHP'yi Türkiye'nin büyük sorunlarının gerektirdiği ittifakları yapamaz hale getirmiş, hatta mevcut desteklerini bile yitirmesine sebep olmuştur.

Muhtıra, 141. 142'nin kaldırılmasına karşı çıkmakla, kendi içinde önemli bir tutarsızlığı sergilemektedir. Çünkü ne Sovyetlerin ne de TKP'nin yıkıcı ve bölücü faaliyetleri, özgürlükler kısıtlanarak engellenemez. Tersine özgürlüklerin kısıtlanması, 141 – 142 gibi faşist maddelerin halkın tepesinde Demoklesin kılıcı gibi sallanıp durması, halka baskı uygulanması Sovyetler'in işini çok kolaylaştırmaktadır.

Aslında CHP, 141 – 142 'nin kaldırılması konusunda bile bağımsız bakanlardan tam destek alabilirdi. Parlamento içinde bu konuda aritmetiği sağlayabilecek sağlam ittifaklar kurabilirdi. Çünkü Türkiye'de özgürlükler konusunda da kafalarda önemli değişiklikler olmuştur. Birkaç yıl öncesine kadar bu gibi maddeleri savunanlar, bugün bu maddelerin demokrasi ve özgürlük önünde bir engel teşkil ettiğini kabul etmeye başlamışlardır.

Ne var ki, TKP'nin birkaç adamı ile işbirliği uğruna, diğer bütün konularda olduğu gibi, özgürlükler konusunda yapılabilecek ittifaklar da heba edilmiştir. MHP'nin üzerine gidebilmek için gerekli destekler de harcanmıştır.

"Şimdi ne olacak?" sorusu, Ecevit'in ne tutum alacağı, hükümetin yıkılıp yıkılmayacağı, yeni bir hükümet tartışmaları gündeme girmektedir.

Ama bizce kıssadan hisse gibi muhtıradan bir hisse çıkarılacaksa, en önemli hisse şu olmalıdır: Rusya'ya boyun eğip, TKP'yle bütünleşen, Türkiye'nin hiç bir sorunun altından kalkamaz.

İstanbul Liselerarası

Tiyatro Şenliği başladı

Kadıköy Halk Eğitim Merkezi Müdürü veSeçici Kurul Üyesi Haluk Şevket

"İLTÖ" Şenliği bu yıl Türkiye çapında düzenleniyor

KORHAN ATAY

Dokuzuncu "İLTÖ", İstanbul Liselerarası Tiyatro Şenliği, Kadıköy Şehir Tiyatrosu Salonunda devam ediyor.

1971 yılında Kadıköy Halk Eğitim Merkezinin girişimiyle başlatılan Tiyatro Şenliği düzenli olarak her yıl yapılıyor. 1976 yılında MC Hükümeti tarafından final aşamasında iken engellenen yarışmalar bu yıl yalnız İstanbul'da değil 40 ilde birden düzenleniyor. Bu illerde birinciliği kazanan lise ve dengi okul tiyatro toplulukları arasından seçilecek bölge birincileri oyunlarını bir kez daha sergileyecekler ve bu yarışma sonucu Türkiye birincisi saptanmış olacak.

Görüşlerine başvurduğumuz, Kadıköy Halk Eğitim Merkezi Müdürü ve Seçici Kurul üyesi Haluk Şevket; bu yıl yarışmaya İstanbul'dan 14 lisenin 18 oyunla katıldığını, bu liselerden Anadolu Lisesi'nin Abdülhamit'i eleştiren oyununun sergilenmesinin Seçici Kurul'un karşı çıkmasına rağmen engellendiğini, Haydarpaşa Lisesi'nin hazırladığı Orhan Kemal'in 72. Koğuş adlı oyununda sergilenmesine okul idaresince karşı çıkıldığını belirtti.

Bu yarışmanın düzenlenmesinde amaçlarının genç beyinleri eğitmek ve onlara insan sevgisini kazandırmak olduğunu, ayrıca Milli Eğitim Bakanlığına lise ve dengi okullara müzik ve resim derslerini bünyesinde birleştirecek tiyatro derslerinin konmasını önerdiklerini, fakat bu öneriye halen bir cevap alamadıklarını söyledi.

Yarışmaya İstanbul'dan Alman Lisesi; *Macbeth, Kafkas Tebeşir Dairesi.* Haydarpaşa Lisesi; *72. Koğuş.* Galatasaray Lisesi; *Bernarda Alba'nın Evi, Arturo Ui'nin Engellenebilir Yükselişi.* Amerikan Robert Lisesi; *Evler... Evler.* Kasımpaşa Lisesi; *Aladağlı Mıho. Azizname.* Maltepe Lisesi; *Bu Yol Nereye Gider?* İstanbul Erkek Lisesi; *Puntila Ağa ile Uşağı Matti.* Cibali Kız Lisesi; *Bernarda Alba'nın Evi, Sevdalı Bulut.* Ümraniye Lisesi; *Krallarda Ölür.* Silivri Lisesi; *Ayak Bacak Fabrikası* Şişli Terakki Lisesi; *Kentlilerin Oyunu,* Bakırköy Lisesi; *Nalınlar.* Ferit İnal Lisesi; *Buzlar Çözülmeden.* Üsküdar Lisesi; *Corolianus* oyunları ile katılmaktadırlar.

Galatasaray Lisesi, Frederico Garcia Lorca'nın Bernarda Alba'nın Evi *oyununu sergilerken...*

Senliğe katılan Yunanistan filmlerinden "Savaşta Ne Yaptın Tanasis?" bugün gösteriliyor...

III rd. BALKAN FILM FESTIVAL ISTANBUL

14 - 21 April 1979

Bugün Yunanistan Filmleri gösteriliyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Önceki gün Arnavutluk, dün de Bulgaristan filmlerinin izlendiği III. Balkan Film Şenliğinin Bugünkü programında dört Yunanistan filmi var.

Yönetmen Nicos Panaghiotopoulos'un "Gökkuşağının Renkleri" adlı filmi Saat 10.00'da ve 16.00'da AKM Sinema Salonunda gösterilecek. Saat 14.45'te Yönetmen Dinos Katsouridis'in "Savaşta Ne Yaptın Tanasi" filmi, 17.00'da Yönetmen Pantelis Vulgaris'in "Anna'nın Nişanı" ve Costas Ferris'in "Ağustosta Çifte Mehtap" filmi Konak Sinemasında izlenebilir.

Ayrıca "Semih Tuğrul Kısa Film Yarışması"na üç kısa filmle katılan Yuanistan, resmi gösterilere "Ağustosta Çifte Mehtap" filmiyle katılıyor.

III. Balkan Film Şenliğinin yarınki programında Romen filmleri var.

ENSTİTÜLÜ YAZARLAR VE KÖY EDEBİYATI

Necati Güngör

Hasan Ali Yücel'in Milli Eğitim Bakanlığı sırasında (1940'larda) kurulan Köy Enstitüleri, kuruluşundan on yıl kadar bir süre içinde Türkiye edebiyatına yeni bir boyut kazandırdı: Natürel köy gerçeği ve enstitülü yazarlar olayı,

Bugün 1979 yılı içindeyiz Köy Enstitülerinin kuruluşundan bu yana kırk, Mahmut Makal'ın "Bizim Köy" adlı kitabının yayım tarihi üzerinden ise, otuz yıla yakın bir zaman geçmiş...

Geçen bir iki yıl içinde edebiyatçılarımız arasında bir tartışma vardı: "Köy romanı öldü mü, yaşıyor mu?" diye. Temelinde biraz duygusallık, biraz da köylülük ve kentlilik kompleksleri yatan bu tartışma sonuçta neyi getirdi? Hemen hiç bir aydınlanma, çözümleme getirmeyen bu tartışma ancak bir gerçeğe işaret edebiliyordu: O da, köy edebiyatına karşı duyulan tepkilerin onu yok sayacak kadar, yazarlarına "kültürsüz" diyecek kadar büyümüş olması..

Yazarlarımızı "köylüler-kentliler" diye ikiye bölen, karşılıklı yok saymalara yol açan çelişkinin içyüzü neydi?

Enstitü çıkışlı yazarlar 1950'lerden sonra yayımladıkları yapıtlarla edebiyat yaşamına katıldılar. Bu dönem aynı zamanda Batı'dan esen bir rüzgarın aydınlar arasında "Moda" olduğu bir dönemdi: Varoluşçuluk, bunalım edebiyatı, ikinci yeni şiiri.. . Öte yandan, başta Kemal Tahir olmak üzere kimi yazarlar, aydınlar, Köy Enstitülerinin kuruluş felsefesine duydukları tepkiyle buradan çıkan öğretmen yazarların ortaya koydukları yapıtları amansız bir eleştiri yağmuruna tutmaktaydı. (örneğin, "Beş Romancı Tartışıyor" adlı açıkoturum, bu konuda önemli bir belgedir.)

Bu iki yanlı eleştirel saldırı, bize göre-Enstitülü yazarlarımızı sürekli bir savunma psikolojisi içine soktu. Hatta bu savunma psikolojisinin yarattığı atmosfer içinde,"bizden olsun da çamurdan olsun" anlayışının "zımni bir kural halinde egemen kılındığını rahatlıkla söyleyebilir. Bunu da şöyle kanıtlayabiliriz. Enstitü çıkışlı hiç bir yazar, kendi ekolünden bir başka yazara eleştiri getirmemiştir. Bu noktada, Enstitülü yazarlarımız,özeleştiri yapmak gereğini de duymamışlardır. 1950'lerden 79'a dek ortaya konulan yapıtların eleştirilecek hiç bir yanı yok mudur? Enstitü çıkışlı yazarlarımızın toplumu, insanı ve edebiyatı kavrayışlarında bir değişme, gelişme olmamış mıdır?Ama dediğimiz gibi çeşitli yönlerden gelen haklı-haksız eleştirileri göğüslemek kendi kendini ekolünü eleştirel bir gözle tartmaya zaman bırakmamıştır bu yazarlarımıza.

Tarihin tekerleği,ülkemizde Varoluşçuluğu ve bunalım edebiyatını çiğneyip geçmiştir. Bu anlayışın kimi yazarları, ozanları (sözgelimi Erdal Öz, Demir Özlü, Onat Kutlar, Kemal Özer gibi) eski çizgilerini yadsıyıp, 1961 Anayasası ile birlikte bir sınıf temeli üzerinde gelişen siyasal kavgalardan yana tavır olmayı yeğ tutmuşlardır. Bununla birlikte, Varoluşçu dünya görüşünü o günden bugüne sürdürenlerden Ferit Edgü- "Sabahattin Ali, Orhan Kemal, Fakir Baykurt' un romanları yabancı dildeki bir okuru ancak bir 'folklor' olarak ilgilendirebilir biçimindeki yargısını taşımaktadır hâlâ.(Dünya, 14-1-1979)

Köy romanlarına yöneltilen bir başka eleştiri ise, romanlık malzemenin köy biriminin çerçevesi içine sığamayacağı noktasındaydı. Bu düşünceye göre, romanın gerektirdiği malzeme ancak kentlerde bulunabilir, dolayısıyla köy romanı diye bir şey olamazdı

Bize kalırsa, köy romanını topa tutmak için uydurulmuş bir gerekçeden başka bir şey değildi bu sav. Çünkü dünya edebiyatına mal olmuş kimi romanlar vardır ki, yalnızca bir köyün sınırlarıyla çevrili malzemeye yaslanır. Örneğin, Şolohov'un "Uyandırılmış Toprak"ı. (1932). Roman bütünüyle Gremyaçiy Log köyünde geçer. Ama yazar, burada evrensel bir çelişki yakalamıştır. Nedir bu evrensel çelişki? Özel mülkiyet düzeninden kollektif mülkiyet düzenine geçiş uygulamalarına karşı direniş ve ayaklanmadır.. Bir roman için getirilecek değer ölçüsü, konunun geçtiği mekanın sınırları değil, yazarın yakaladığı çelişkinin boyutları olmalıdır. Eğer ortaya konulan romanda evrensel bir çelişki yakalanmışsa, bu çelişki çağdaş bir edebiyat düzeyinde verilebilmişse, ister köyü konu edinsin isterse kenti, roman kendini kurtarmış demektir.

Köy edebiyatının öldüğü ya da yaşadığı sorununa gelince....

Bu konuyu düz bir yargıyla, bir kağıdı bıçakla keser gibi, kesip atamayız sanırım. Bir üstyapı kurumu olan edebiyatın doğması da,yaşaması da, yok olması da, toplumsal koşullarla belirlenir elbet... Şunu benimsemek gerekir ki, günümüzün köy gerçeği, Enstitülüler kuşağının yaşadığı gerçekler değildir artık. Bugünün köy gerçeği başkadır. Televizyonsuz kaç köy var şimdi Türkiye'de? Murat otomobillerin girmediği kaç köy yolu kaldı? Bilemiyoruz. Kentlerle köylerin bağlantısı eskiden olduğu kadar zayıf mıdır gene ? Bir de, köy kökenli yazarlarımızın kentlileşmiş olmaları gerçeği var. Büyük kentlerin ana caddeleri üzerindeki apartman dairelerinden [illegible]ayabilir miyiz, bilemiyorum, köy kökenli yazarlarımızı? Ne çıkar bu insanlar apartman dairelerine yerleşmişlerse; sınıf mı değiştirmiş olurlar? Kuşkusuz hayır ama bugün değişmiş olan köy gerçeğinin ayrıntılarını yaşamıyorlar artık.

Toparlarsak... Köy edebiyatına, kentli olmanın kof gururu açısından-aslında kentsoylu hinliği açısından-yaklaşamayız. Hele hele Varoluşçuların bizim gerçeğimize Batı yapımı bir gözlükle bakıp da yaşam hakkı tanımalarını hiç ciddiye alamayız... Ülkemizin bugünkü koşulları çerçevesinde köy gerçeği de değişmiştir artık. Bu değişimi görmezden gelip köy edebiyatı tükendi demek, üstyapıyı altyapıdan bağımsız bir alan olarak görmek olur. Köy kökenli yazarların, savunma psikolojisi içinde, yanlış olanı da "bizdendir" diye eleştirmekten kaçınmalarını tutarlı bulmadığımızı yineleyelim.

Bugünün köy gerçeğini de Enstitülü yazarlar yazacak diye bir kural yok Yeni koşullar yeni yazarı yetiştirir. Enstitüleri ise yetişme süreçleri içinde, beğeniriz ya da beğenmeyiz o ayrı, ellerinden geleni ortaya koymuş insanlardır.

"Atları da Vururlar" filmi üzerine

İshak Işıtan

'Atlarıda vururlar' ekonomik bunalım ve işsizliğin hat safhaya vardığı 1929'larda ABD'deki bir dans maratonunu konu edinmektedir. Yönetmen Sidney Pollack, yoksulların umutlarını, enerjilerini kullanarak toplumun diğer bir kesimini (izleyicileri) dans maratonu aracılığı ile sömürmeye çalışanların durumunu ve emperyalizmin ekonomik bunalımının toplumu, içine soktuğu çıkmazı işlemeye çalışmaktadır.

KAPİTALİZMİN ÇIKMAZI

1929 yılları, yani ikinci emperyalist paylaşım savaşını hazırlayan ekonomik bunalım yılları, fabrikaların teker teker kapandığı, işsizliğin büyük boyutlara ulaştığı küçük üreticinin belini doğrultamadığı, halkın satın alma gücünün çok zayıf olduğu yıllardır.

Bu şartlarda kapitalistler sistemin içine düştüğü ekonomik buhrandan çıkış yolları aramaktadırlar. Büyük sermayedarlar silah üretimine geçerken, diğerleri toplumdaki işsizleri sömürmeye çalışmakta, gittikçe büyüyen işsizler ordusu da hayatlarını devam ettirebilmek için iş peşinde koşmaktadır.

VE DANS MARATONLARI

ABD'deki dans maratonları işte bu şartlarda ortaya çıkmıştır. Ekonomik bunalımdan bir çıkış yolu arayan kurnaz iş adamları, geniş işsiz kitlesinin sırtından para kazanmak için dans maratonları düzenlerler. Maratonu sonuna kadar götüren çifte 1500 dolar verileceğini ilan ederek birçok genç işsizi dans salonuna çekerler.

Bu marotonların izleyicileri kendilerinden daha yoksul insanları görmeye gelen, böylece kendi ezilmişlik ve yoksulluklarını unutmaya çalışanlardır. Burada iyice ezilen ve tükenen şey, yoksul yarışçıların duyguları, enerjileri ve ellerindeki sınırlı ekonomik güçleridir.

KAPİTALİST SİSTEM VE İNSANLAR

Kapitalist emperyalist düzen , üretim araçlarının bir avuç kapitalistin mülkiyetinde olduğu, ülkenin zenginliklerini kendi çıkarları uğruna seferber ettiği, bunun kendileri için demokratik, halk için ise anti-demokratik gösterildiği bir sistemdir. Kuşkusuz, böyle bir sistemde üretimin halkın yararına yapılması ya da halkın refah düzeyinin yükseltilmesi gibi bir durum söz konusu değildir. Hele buna bir de sistemden kaynaklanan bunalım eklenince, durum halk için çekilmez hale gelmektedir. Bu şartlarda bir dilim ekmek için sabahtan akşama kadar çalışabileceklerin sayısı süratle artmakta, bu dans maratonunda açıkça görülmektedir.

Öyle ki, ortaya konan ödülü almak için dans edenler, inanılmaz gayretler göstermekte, hepsi de gencecik olan bu insanlar hayatta kalabilmek için, insanlık onuruna yakışmayan bu işi canla başla sonuna kadar götürmeye çalışmaktadırlar.

Sömürünün bu denli katmerlisi hiç bir toplum düzeninde görülmemiştir. Yemek yerken bile yarışmaya katılanlara ıstırap çektirmek için dans ettirmekte ve izleyiciler memnun edilmeye çalışılmaktadır. Binlerce saati bulan bu işkence sonucu, gencecik insanlar çıldırmakta, ölmekte ya da perişan bir hale gelmektedir.

Bu düzende, insanlar kapitalistlerin amaçlarına erişmeleri için birer araçtır.

Emperyalizmin ideolojisini savunan dans maratonu düzenleyicisi, sürekli savaşmanın gerektiğini, savaşmayana gelecek olmadığını, dünyanın savaşanların dünyası olduğunu, bu yüzden ABD'hin savaştığını ve dünyanın en güçlüsü olduğunu vurgulamaktadır. Böylece emperyalist savaşlar körüklenmekte, hatta dans eden orta yaşlı biri gençlere orduya katılmalarını, kendisinin uzun süre orduda denizci olarak çalıştığını anlatmaktadır. Fakat eski denizci kendi gerçeğini bile görememiştir. Orduya katılmak çözüm olsaydı, danizci dans pistinde hayatını kaybetmezdi.

MARATONUN SONU

Tüm çiftler sonuna kadar direnip vadedilen ödülü almak için çaba harcarlar. Dayanamayanlar birer ikişer ayrılırlar.Maratona ilgi azalır. Bu çıkmazdan kurtulmak isteyen düzenleyici, en çok sevilen çiftin pistte evlenmesini ister. Çift bu onurunu parayla satmayacağını, sonuna kadar dans edip 1500 doları alacaklarını ifade eder. Düzenleyici buna güler, çünkü kazanan çiftin dans boyunca harcamaları bu ödülden düşecektir. O zaman ise ortada hiç bir şey kalmayacaktır.

Bu dans yurtturmacasının sonucunu anlayan çift danstan vazgeçer. Ama bir gelecekleri yoktur. Kadın, bu düzenden kurtulmak ister. Büyük bir ıstırap içindedir. Çıkış noktası olarak intihara başvurur. Başaramaz. Bunu dans eşinden ister. Erkek, çocukluğunda yaralı ve ıstırap içersinde olan atlara daha fazla acı çektirmemek için vurulduğunu babasından öğrenmiştir. Kadının da durumu bundan farklı değildir. Sonuçta kadını öldürür.

Kendisini yakalayan polisin neden öldürdün ' sorusuna "Atları da vururlar "diye cevap verir.

Dans pistinde vadedilen 1500 doları kazanmak için son kalan eşler hala dans etmektedir.

Bu film, emperyalist kapitalist sistemin sömürü çarkının nasıl işlediğini ve bu çarkta nice umutların ve canların acımasızca telef edildiğini göstermesi açısından iyi bir örnektir.

Televizyonun, bu tür çalışmalara ekranı açması son derece olumlu bir adımdır. Bu olumlu adımı sürdüreceğini umaraz. TV'nin, bir yandan böyle olumlu yapıtlar gösterirken, öte yandan Yılmaz Güney in "AĞIT" filmini yayından kaldırması gibi halktan yana sinema anlayışına karşı ve düpedüz anti-demokratik nitelik taşıyan uygulamalar içinde olması ise şaşırtıcıdır.

AKM'de Türk Edebiyatı üzerine açık oturum

Atatürk Kültür Merkezi Plastik Sanatlar Bölümü tarafından düzenlenen "Günümüz Türk Sanatını Oluşturan Temel Etkenler" konulu dizi toplantılar sürüyor. Geçtiğimiz Pazartesi günü edebiyat üzerine yapılan bir açık oturumda konuşmacı olarak Doç. Önay Sözer, Demirtaş Ceyhun ve Can Yücel yer aldılar. Oturumu Onat Kutlar yönetti.

Önay Sözer, okur-yazar iletişiminde sınıf temelinin önemi üzerinde durdu. Bu iletişimi sağlamada en önemli araç olan dilin kullanımından doğan bazı sorunlara değindi. Sözer, ayrıca sanat-edebiyat dergilerinin ve gazetelerin sanat sayfalarının okuyucu ile yazar arasında yönlendirici bir bağlantı sağladığını belirtti.

Demirtaş Ceyhun, edebiyatı oluşturan etkenlerden en önemlisinin politika olduğunu belirtti. Hakim sınıflar tarafından belirli dönemlerde o döneme uygun olarak izlenen politikaların, belli bir bilinci koşullandırmadaki etkisi üzerinde durdu.

Ceyhun ayrıca, 20.yüzyılda gelişmiş toplumlarda sanat ve edebiyatın bir durgunluğa girmesine karşılık, gelişmekte olan ülkelerde canlı bir edebiyatın yaratıldığını söyleyerek Türkiye'den Nazım Hikmet'i, Latin Amerika'dan bir Asturias'ı bir Neruda'yı, Yugoslavya'dan İvo Andriç'i, Yunanistan'dan Kazancakis'i buna örnek gösterdi.

Türkiye'de "köy edebiyatı" diye adlandırılan olgunun Türkiyenin yapısından kaynaklandığını belirten Ceyhun, yazarın, yazdıklarını yaşamış olmasının gereği üzerinde durdu.

Son olarak söz alan Can Yücel, ülkemizde aydınların esas olarak bir sınıf değiştirme sorunuyla karşı karşıya bulunduklarını belirtti. Yaşanılan süreçte, aydınların proletaryayla bütünleşmesi gerektiğini savundu.

ODTÜ 1. Sanat ve Kültür Şenliği devam ediyor

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Temsilciler Konseyi tarafından düzenlenen "ODTÜ I. Sanat ve Kültür Şenliği", 13 Nisandan bu yana devam ediyor.

7 Kasım 1977'den bugüne kadar eğitimini düzenli ve kesintisiz olarak sürdüren tek yüksek öğrenim kurumu olma özelliğini taşıyan ODTÜ'de şenlik nedeniyle yurdun çeşitli ünüversitelerinden gençler biraraya geldiler.

Şenliğin açılışında bir konuşma yapan Öğrenci İşleri Dekan Vekili Aydın Tözeren "Sanat ve Kültür bir toplumun acısını öfkesini, sevincini dile getirir ve böylece geleceğe ışık tutar" dedi.

Yayınlanan şenlik broşüründe ODTÜ–ÖTK Sanat Kültür Topluluğu imzasıyla yer alan bir yazıda "Ülkemiz işkencesinden, sanat ve kültürüne kadar emperyalizmin güdümünde olan bir ülkedir. . Kitlelere anti-emperyalist bilinç götüren her türden sanatsal faaliyetler engellenmeye, yasaklanmaya çalışılmıştır" denmekte sanat çalışmalarında devrimci içerik ile sanatsal biçimi bütünleştirme doğrultusunda çaba gösterileceği belirtilmektedir.

Şenlikte bugüne kadar spor karşılaşmalarının dışında film ve müzik seansları yer aldı. Programa göre bugün 15.00'de bir gitar resitali, 18.15'de "Zorba" filminin gösterisi, yarın spor, müzik ve film etkinlikleri, 19 Nisan Perşembe günü 15.30'da Afşar Timuçin'in 'Tarih Bilinci" konulu edebiyat semineri, 18.15'de Julius Fuçik'in eserinden uyarlanan "Darağcından Notlar" filmi izlenebilecek.

Şenlik 12 Mayıs 1979 tarihine kadar devam edecek.

Türk Dili Bayramı haziranda kutlanıyor

Türk Dili Bayramı 1-7 Haziran tarihleri arasında Konya'nın Karaman İlçesinde kutlanacak. Bayram sırasında ünlü halk ozanı Yunus Emre'nin de törenlerle anılacağı bildirildi.

Konya Kültür Müdürü Güner Özkan, yerel belediyece düzenlenen bu girişimlere Kültür Bakanlığının da katkıda bulunacağını belirtti.

Avrupa Güreş Şampiyonasına yıllanmış bir takım gönderdik

- "Bütün elemanlarımız aynı ayardadır. Dereceleri belirleyecek olan ilk turdaki kuralardır."
- "Bizim hazırlanmamız Avrupa ülkelerine göre daha geri seviyede. Onun için ferdi yeteneklerin en iyilerini seçtik."

Avralıoğlu:"Milli Takımı yenileyecek kuşak yetiştirilemedi"

KENAN NACIR

Güreş Federasyonu Başkanı Prof.Dr.Zeki Avralıoğlu gazetemize yaptığı açıklamada: "Avrupa şampiyonasına giden takımın eski takım olduğunu, milli takımı yenileyecek kuşağın yetiştirilemediğini söyledi.

Zeki Avralıoğlu açıklamasında "Eldeki imkanlarla şampiyonaya iyi hazırlandık.Bizim hazırlanmamız, Avrupa ülkelerine göre daha geri seviyede. Onun için ferdi yeteneklerin en iyilerini seçtik. Şu andaki takım yıllardan beri milli takımda yer alan elemanlardan oluştu. Milli takımı yenileyebilmek için yeni bir kuşak yaratılmamıştır" dedi.

Güreş Federasyonu Başkanı Zeki Avralıoğlu yaptığı kısacık açıklamayla güreşimizin içinde bulunduğu kısırlığı ortaya koydu.

Avralıoğlu Avrupa şampiyonasından başarı beklemenin hayal olduğunu belirterek, "bütün elemanlarımız aynı ayardadır. Dereceleri belirleyecek olan ilk turlardaki kuralardır" dedi.

Avralıoğlu, eski durumdan değişen birşeyin olmadığını, kamuoyunun federasyon başkanları değişmesinden umut bulduğunu belirterek; "Mümkün olsa da bir süre uluslararası [illegible] yarışmalara katılmasak.Yeter ki yurt içerisinde kendimize güvenimiz artsın. Gözlerimizi biraz içerdeki çalışmalara çevirelim. Ancak bunu açıklarsak olgunlukla karşılayacak durumda bir kamuoyu olmadığı için, zorunlu olarak eski durum sürüyor. Ancak umudumuz gençlerde. Kayseride bir kamp açtık. Başına da spor akademisi mezunu gençleri antrenör olarak getirdik. İleride onlardan başarı bekliyoruz" dedi.

Avrupa Şampiyonlarına, genç güreşçiler yetişmediği için hep aynı güreşçileri gönderiyoruz.

Avralıoğlu, bugün için en önemli sorunların, Antrenörlerin kadro ve eğitim sorunlarıyla malzemelerin yurt içerisinde yapılmasının olduğunu belirterek, "Antrenörlerin kadro durumu Maliye Bakanlığında bekliyor.

Ayrıca antrenörlerimize yeteri kadar ücret veremiyoruz. Malzemelerin yurt içinde yapılmasına çalışıyoruz" dedi.

Güreş Federasyonu Başkanı Prof. Dr. Zeki Avralıoğlu, Avrupa Şampiyonasındaki durumumuz ve güreşçilerin teknik, fizik güçleri açısından birşey söyleyemeyeceğini, bu konuların antrenörlere sorulmasının gerektiğini söyledi.

Finlandiya Batı Avrupa Erkekler Bahar Kupasında şampiyon oldu

TÜRKİYE SON MAÇINDA YENİLİNCE ANCAK ALTINCI OLABİLDİ

STOKHOLM (AA)

Batı Avrupa İlkbahar Erkekler Voleybol Kupasında final maçında Belçika'yı 3-0 (15-10, 15-6, 15-3) yenen Finlandiya şampiyon oldu.

Türkiye ise Yunanistan'a 3-2 yenilerek altıncılığı elde etti. Yunan takımı birinci ve üçüncü setleri 15-11 ve 15-7, Türkiye ise ikinci ve dördüncü setleri 15-12 ve 15-11 aldı. Beşinci set ise Yunanistan'ın 15-3 üstünlüğü ile sona erdi.

ÖĞRENCİLER SPOR BAKANLIĞININ YAPAMADIĞINI YAPTILAR

Öğrenciler dostluk temelinde kaynaşmak için turnuva düzenlediler

- Turnuvanın organizasyonuna atölye şefleri ve okul idaresi yardım etti
- Değişik atölyelerdeki öğrenciler turnuva sayesinde birbirleriyle tanışma imkanı buluyorlar

İSTANBUL-GÖKSEL GÜLENSOY

Kartal Endüstri Meslek Lisesi Öğrencileri spora teşvik amacıyla atölyelerarası basketbol ve voleybol turnuvası düzenledi.

Uzun süredir devam etmekte olan turnuvanın organizasyonuna atölye şefleri ve okul idaresi de yardımcı oldu. Öğrencilerin dostça bir hava içinde neşeli zaman geçirmesini ve sporla aktif olarak ilgilenmesini sağlayan turnuvalar aynı zamanda değişik atelyelerde çalışan öğrencileri birbirleriyle kaynaşmalarını sağlıyor.

Yapılan turnuvadan çok memnun olduklarını açıklayan öğrenciler, diğer okullarında kendilerini örnek almalarını istiyorlar.

KUPA GALİPLERİ TURNUVASININ KALDIRILMASI DÜŞÜNÜLÜYOR

İSTANBUL (THA)

Basketbolda üç kategoride yapılan Avrupa Kupalarından birinin kaldırılması düşünülüyor. Kulüp Takımları Kupa Galipleri Turnuvasının kaldırılması yolunda girişimde bulunmaktadırlar. Turnuvanın kaldırılmasına kulüp takımları gerekçe olarak Kupa Galipleri maçlarının Salı günleri oynandığını, bu yüzden de kulüplerin ekonomik açıdan büyük güçlüklerle karşılaştıklarını gösterdiler.

Konunun Şam'da yapılacak toplantıda ele alınacağını belirten FİBA Genel Sekreteri William Jones bu isteğin FİBA içinde de benimsendiğini belirtti.

BAYANLAR BAHAR KUPASINDA BAŞARILI OLMUŞTU

Violet, Fransa ve İspanya'dan transfer teklifi aldı

Violet teklifleri sezon sona erdikten sonra düşüneceğini söyledi.

ANKARA (THA)

Bahar Kupası maçları bitiminden sonra güçlü rakiplerini yenerek üçüncü olan Bayan voleybol takımımızın as oyuncularından Violet'e Fransa ve İspanya'dan transfer teklifi geldi.

Turnuva sırasında sergilediği güzel 4 oyundan hemen sonra transfer teklifleri alan Violet Takımımız için elimden geleni yaptım. Gelen teklifler beni çok mutlu etti. Lig bitene kadar karar veremem. Liglerden sonra düşüncelerimi söyleyeceğim. Tabi ki gitmek isterim" dedi.

110 METRE ENGELLİDE DÜNYA REKORU KIRILDI

- İki yıllık eski dünya rekoru 13.21 ile Küba'lı Cansanas'a aitti

Birleşik Amerikalı Renaldo Nehemiah 110 metre, engelliyi 13.16 saniyede koşarak yeni bir dünya rekoru kırdı.

İki yıllık dünya rekoru 13.21 ile Kübalı atlet Alejandro Cansanas'a aitti.

Kınalıada Kulübü, havuzunu İstanbul Bölgesine kapattı

İSTANBUL (AA)

İstanbul'da olimpik ölçülerde yüzme havuzuna sahip tek kulüp olan Kınalıada Su Sporları Kulübü, Bölge Müdürlüğünün kendilerine gerekli maddi yaryardım bulunulmadığı gerekçesiyle tesislerini ajanlığın yüzme müsabakalarına kapattı. Bu nedenle 1979 İstanbul Bölge Birinciliği yüzme müsabakalarının nerede yapılacağı henüz saptanmadı.

İstanbul'da Beden Terbiyesine ait bir yüzme havuzu bulunmaması nedeniyle çalışma programlarını yıllardan beri çok zor şartlar altında gerçekleştirmeye çalıştıklarını belirten Yüzme Ajanı Oktay Mörük özetle şunları söyledi.

"Bölge birinciliklerini organize edebileceğimiz tek havuz Kınalıada Su Sporları Kulübü tesisleridir. Ancak bu kulübün yöneticileri bölge tarafından kendilerine gerekli maddiyardımda bulunulmadığı gerekçesi ile tesislerinde, musabaka yapmamıza izin vermemektedirler. Bu duruma, bir çözüm yolu bulunmaz ise 1979 Bölge birinciliklerini Balıkesir havuzunda yapmak zorunda kalabiliriz. Yüzme ve Sutopunda Türkiye'nin en faal kenti olan bölgemizin içinde bulunduğu durum çok üzücüdür. Yüzme ve Sutopunda hiç bir çalışmaları bulunmamasına rağmen olimpik yüzme havuzlarına sahip bulunan bölgeleri göz önüne alırsak sporumuzun içinde bulunduğu acı gerçeği daha iyi görebiliriz."

Öte yandan Kınalıada Su Sporları Kulübü Başkanı Başar Acarlı ise tesislerinde bugüne kadar çeşitli şampiyonların yapılması için herzaman gerekli kolaylıkları gösterdiklerini buna karşılık Bölge tarafından gerekli maddi yardımı görmediklerini belirtti

Trabzon Emniyet Müdürü ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Saldırganların bindiği arabanın önünü kesmek isteyen polislere de ateş açılması sonucu Muammer aranmaz adlı polis memuru yaralandı.

Trabzon Emniyet Müdürü daha önce MHP yanlısı bir gazete tarafından hedef alınmıştı. MHP yanlısı Türk Sesi Gazetesinin 5 Ocak tarihli sayısında emniyetteki bazı değişikliklerden yakınıyor ve Yavuz Doğan'a tehditkar sorular soruyordu.

EYÜP'TE

Eyüp Emniyet Amirliğindeki olayda yaralanan işçi Mehmet Kaşıkeman tedavi için götürüldüğü Okmeydanı Hastanesinde bu sabaha karşı öldü.

Kaşıkeman, 9 Nisan gecesi polisin düzenlediği operasyonda yakalanan Hikmet Uygur adlı sanığın açtığı ateş sonucu yaralanmıştı. Aynı olayda bir polis memuru ile bir bekçi de ölmüştü.

İZMİR'DE

Hatay semtinde bir süre önce meydana gelen silahlı çatışmada yaralanan ve hastanede tedavi edilmekte olan Reşat Atalay dün öldü. Sağ eğilimli olduğu bildirilen Atalay'ın cenazesi, kendisine polis süsü veren bir grup tarafından kaçırılmak istendi.

Ziraat Bankası İzmir Küçükyalı Şubesi dün sabah silahlı 4 kişi tarafından soyuldu.

DERİNCE'DE

Derince'de önceki gün sabaha karşı Akıncılar ve Büyük Ülkü Derneği'nin bulunduğu binaya kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından patlayıcı madde atıldı. Patlama sonucu binada hasar meydana geldi.

KOMANDOLARIN ÖLDÜRDÜĞÜ İŞÇİNİN CENAZESİ KALDIRILDI

Komandolar tarafından öldürülen Eğitim Enstitüsü hademesi Hasan Kılıç'ın cenazesi Sağırlık köyünde öğrenci, öğretmen ve köylülerin katıldığı kalabalık bir topluluk tarafından önceki gün toprağa verildi. Cenazeye katılanlar katillerin bulunarak hesap sorulmasını istediler. Hademe Kılıç'ın ölümüyle ilgili olarak Kemal Doğan ve Kemal Öksüz adlı iki lise öğrencisinin arandığı öğrenildi.

Komandoların bu cinayetten sonra da şehirde saldırılarını sürdürdükleri bildiriliyor. Cumartesi günü Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümünün camlarını kıran komandolar, Pazar günü de TÖB-DER'li öğretmenlerin gittiği kahveye gene taşlarla saldırdılar. Bu arada Duran Mahallesinde yaptıkları saldırıya halkın karşı koyması üzerine komandolar otomobille kaçarlarken ateş açtılar. Polis ateş açanların bulunduğu arabayı yakaladı. Bu arada eğitim enstitüsü sınavlarından çıkan öğrenciler de komandoların saldırısına uğradı. Şehir içinde son bir haftadır artan saldırıların önceki gün doruğuna ulaştığı ve çarşıya çıkılamaz hale gelindiği belirtiliyor. Öte yandan Emniyet Müdürü'nün saldırganları koruduğu ve yanlı davrandığı söyleniyor.

DENİZLİ'DE

İki sol görüşlü öğrenciyi tabancayla öldürdükten sonra kaçan ve Afyon'da yakalanan, Akşam Ticaret Lisesi öğrencisi sağ görüşlü Fikret Tirit dün Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi tarafından tutuklandı.

ESKİ ÜLKÜ OCAKLARI BAŞKANI ÖLÜ BULUNDU

Bolu'da eski Ülkü Ocakları Başkanı Rahmi Aktaş ölü olarak bulundu. Aydın Taksi Terminaline bağlı olarak çalışan Rahmi Aktaş,14 AL 060 plakalı taksisi içinde başından iki kurşunla öldürülmüş olarak, Bolu yakınlarındaki Doğancı Köyü sapağında bulundu.

BURSA

Ortabağlar sentinde korsan yürüyüş yaptıkları ve halkı suça teşvik ettikleri gerekçesiyle 3'ü öğrenci 5 kişi tutuklandı.

Edinilen bilgiye göre korsan yürüyüş yapanların 8 kişi oldukları ve semte su, yol gibi hizmetlerin getirilmesini isteyen sloganlar attıkları öğrenildi.

Demirel'in üç silahı

(Baştarafı 1. Sayfada)

tutumlarıyla mücadele etme, cinayetlerinin hesabının sorulmasını istemek yerine, onun tabanını komünizme çatarak kazanmayı deniyor. MSP tabanının mitinglere katıldığı yerlerde ise İslamcılık ön plana çıkıyor ve yer yer "Müslüman Türkiye" sloganları duyuluyor.

Demirel, 141, 142'nin kalkmasını istemiyor. "Zaten komünistler illegal olarak çalışıyorlar. Bir de ortaya çıksınlar, onlarla mı uğraşalım?" diyor. Demirel Anayasada yapılan değişiklikleri yeterli bulmayarak yeni değişiklikler istiyor.

TEK BAŞINA İKTİDAR

Demirel ve beraberindekiler kalabalığı görünce coşuyorlar ve hesap, kitap yapıyorlar. "Eskiden de böyle mitingler olurdu, ama bu kadar kalabalığı ilk defa görüyoruz" diyorlar. Demirel'in yakın çevresi ise bu hükümetin düşeceğini, düştükten sonra seçim hükümeti kurulacağını ve kendilerinin "en az 260" milletvekili ile iktidara geleceklerini söylüyorlar. "Tek başına iktidar" kelimesinin altını çiziyorlar ve "Biz ancak o zaman iş yapabiliriz" diyorlar.

Gelişmelere bakarak çeşitli proje, plan ve programlarını da hazırlamışlar. Demirel, "Yeniden AP'ye güçlü bir iktidar teveccüh edilirse", enflasyonun durdurulacağını, ekonomide istikrar sağlanacağını, kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanacağını açıklıyor. Anayasayı değiştirme ve Türkiye'ye istikrar getirecek seçim projeleri olduğunu da ekliyor.

HEYECANLI KALABALIK VE BAŞI ÖRTÜLÜ KADINLAR

Demirel'in Samsun gezisinin sonunda akılda kalan önemli bir şey var. Demirel'i dinleyen vatandaşların ve gençlerin canlı, isteklerini sloganla dile getiren hareketli ve coşkulu hali. Bu, eskiden AP'ye oy veren, dinleyen topluluklardan çok farklı. Gerçekten de Ecevit'e olan umutların söndüğü, eskiden umut bağlayarak CHP'ye oy vermiş olanların geri döndüğünü gösteriyor. Demirel'in mitinglerini kadınlar da izliyor. Grup grup kadınlar, beyaz başörtülü ya da çarşaflı kadınlar el sallıyorlar Demirel'e.

Özellikle gezisinin ikinci gününde Demirel hayatından çok memnun. Hayatından memnun olmasına yeterince sebep var. Birincisi mitingin ilk güne nazaran daha fazla kalabalık ve hareketli olması. "Başbakan Demirel", "Kurtarıcı Demirel" diye bağırıyor kalabalık. Daha da önemlisi saat 13.00 haberlerinde 6 bağımsız bakanın hükümete verdiği muhtırayı dinliyoruz. Demirel çok keyifli. Hep beraber soruyoruz: "Nasıl yorumluyorsunuz?" diye. "Yorum yok, yorumu içinde saklı" cevabını veriyor. O gün akşama kadar "konumuz kalkınma" diyerek kendi zamanında yapılan yollardan, fabrikalardan bahsediyor.

Ecevit ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Divan başkanlığı seçiminden sonra söz alan Başbakan Bülent Ecevit konuşmasında rejimin getirdiği zorluklara rağmen Türk işçi hareketin demokratik rejimin korunmasında üzerine düşen görevi yerine getirdiğini söyledi. Ecevit, "Türk-İş işçi sorunlarıyla ülke sorunlarını birleştirme yeteneğini göstermiştir."

Ecevit, referandum yasasının bugüne kadar çıkmayışına da bir eksiklik olarak değindi.

İşsizlik sorunun çözümünün Türkiye'nin sanayileşmesinde yattığını söyleyen Ecevit, "Türkiye'de bir takım ekonomik sosyal değişiklikler olacak ama siyasal değişiklikler olmayacak şeklinde düşünenler vardır. Bu bir çelişkidir" dedi.

Türkiye'nin sanayileşme politikasının dışa bağımlılıktan kurtarılması gerektiğini vurgulayarak sözlerine devam eden Başbakan "Türkiye'de işsizlik vardır, başka büyük sorunlar vardır, işçi-memur ayrımı da bu sorunlardan biridir. Ekonomimizi güçlendirerek bu sorunları çözeceğimize inanıyorum" dedi.

Ecevit Türk-İş'in Türkiye'deki demokratik işçi hareketine büyük katkılarda bulunduğunu belirtti.

BÖLÜCÜLÜK

Konuşmasının son bölümlerinde anarşi ve şiddet eylemlerine de değinen Ecevit, "ülkeyi tehdit eden bölücülük akımları iç ve dış nedenler yüzünden üzerinde dikkatle durulması gereken bir duruma ulaşmıştır. zira Orta Doğu'yu bölmek isteyen karşıt güçlerin oyunları gitgide yoğunlaşmıştır. Biz demokratik yaklaşımımızdan asla uzaklaşmaksızın devlet gücüne etkinlik kazandırarak bu sorunları çözebiliriz" şeklinde konuştu.

Bitti mi, bitti mi?

(Baştarafı 1. Sayfada)

tin bittiği" şeklinde. Bir gözlemci, "hükümet görünüşte ayaktaymış izlenimi verebilir ama aslında bitmiştir. Bu hükümetle bekleyen büyük sorunların üstesinden gelmek olanaksızdır." diyordu.

Gerçekten bir haftaya kadar gelecek IMF heyetiyle başlayacak görüşmeler, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin başlatılması için sürdürülen girişimler, Türkiye-Yunanistan görüşmeleri, AET ile pazarlık ve diğer bütün sorunlar kapıya yığılmış.

Hepsinden önemlisi Doğu'da Rusya'nın kışkırtmaları bütün ağırlığını hissettiriyor. Şimdi ne olacak? 6'ların ve devletin üst kademe yöneticilerinin istekleri doğrultusunda Doğu bölgesindeki bazı illerde de sıkıyönetim ilan edilecek mi? İlan edilirse, daha önce bunu önlemek için bütün ağırlığını koymuş olan Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi hükümette kalacak mı? Hem de muhtıraca üstü kapalı olarak, gazetecilere verilen özel demeçlerde açıkça parmakla gösterildiği sırada

Ekonomik önlemler konusunda DPT'yi devre dışı bırakıp onun görevini tek başına üslenmiş Hikmet Çetin ve Nejat Erder Batı ile ekonomik ilişkileri baltalamakla suçlanırken bundan sonraki temaslarda nasıl bir yol izlenecek? Bağımsızların istekleri doğrultusunda Batı ile anlaşmak için gerekli esnek tutuma girilecek mi?

Bağımsızların diğer talepleri konusunda nasıl bir tavır alınacak? aslında bakarsanız bağımsızlar da bir bütün değil. 6'ların çıkışı çeşitli çevrelerin, bu hükümetin Rusya ve TKP ile uzlaşmasına karşı çıkma tutumunu yansıtıyor.

Sağlık Bakanı Mete Tan esas olarak CHP'ye yakın olarak tanınıyor. Ama o da kendi başına hareket eden Hilmi İşgüzar ve Tuncay Mataracı ile birlikte bu isteklere katıldıklarını bildiriyor. Bu üçlü de daha farklı bir tonda muhalefet yürütüyorlar.

Şerafettin Elçi ise 10 bağımsız bakan içinde tamamen ayrı bir kategori. Şerafettin Elçi konusunda Ankara'da çok çeşitli söylentiler dolaşıyor. Elçi'nin izlediği personel politikası ve yatırım politikası konusunda sadece bağımsızların değil, devletin bazı önemli mevkilerinde bulunan kişilerin, hatta CHP içindeki bazı parlamenterlerin eleştirileri olduğu biliniyor.

11'lerin 11'incisi Oğuz Atalay ise 6'larla birlikte görünüyor. Atalay'ın bir süre önce hükümet içindeki "büyük anlaşmazlıklardan" yakındığı ve "bir çatlamadan" sözettiği biliniyor.

Bir bütün olarak bu duruma bakıldığında Ankara'daki hakim kanıya kapılmamaya imkan yok:

"Bu hükümet sona erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet de fiilen biter. Üstelik bu sanıldığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

Kipriyanu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

sağlamak ve toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılmasını sağlamak için "iyiniyetle elinden gelen çabayı harcayacağını" söyledi.

Yunanistan'a yaptığı 6 gün süren geziden dönen Kiprivanu, Lefkoşe'ye dönüşünde verdiği demeçte, Atina'da Yunanistan Başbakanı Karamanlis ile yaptığı görüşmelerin, özellikle Waldheim'ın önerisi doğrultusunda yapılacak Denktaş - Kipriyanu görüşmesi bakımından çok yararlı olduğunu bildirdi.

RUM YÖNETİMİNİN WALDHEİM'A GÖNDERDİĞİ BELGELER AÇIKLANDI

Rum yönetiminin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Waldheim'a gönderdiği belgeler açıklandı. Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı Rolandis'in mektubunda, Waldheim'a toplumlararası görüşmeleri başlatma çabalarında vardımcı olacakları belirtilerek, "siyasal bir çözum bizim açımızdan sadece siyasal bir istek değil, siyasal bir gerektir. Ancak bu istek, orman kanunlarına boyun eğmek anlamına gelmez" denildi.

Mektupta, Türk tarafınca toplumlararası görüşmelerin başlatılması için önerilen koşulların, müzakere yönteminin gerçek konulardan saptırılması anlamına geldiği öne sürüldü.

Diyarbakır'da...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ali Fuat Erdem - 79 Tatbikatlarına, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Ulusu, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Celasun, 2. Ordu Komutanı Orgeneral Şenocak ve öteki kuvvet komutanları katıldı.

Kasap bıçağı ve neşter

(Baştarafı 1. Sayfada)

bin tüfeğin geçirilmesi de bir Yunan marifeti midir? Bir de TIR kamyonları ile yapılan büyük çapta silah sevkedilmesi var. Ecevit'in her fırsatta "dostluğundan" övgüyle söz ettiği Bulgar hükümeti, böyle bir şey yapmayacağına (!) göre yoksa gene bir "Yunan oyunu" ile mi karşı karşıyayız?

Ecevit, tehdidin "Yunanistan'dan" geldiğini" söylemekle yetinmemişti. Üstelik bir de "Sovyetler Birliğinden tehdit gelmiyor" diyerek, bugünkü dünya ve Orta Doğu durumundan habersiz ve sorumsuz açıklamalarda bulunmuştu.

Gerçeklerin karşısında durmaya imkan yoktur. Bugün Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'ya yüklendiği ve Kürt meselesini bu amaçla kurcaladığı gerçeği artık kendini kabul ettirmiştir. Moskova'lı emperyalist yöneticiler, bölgemizde başlıca şu kozlara sahip olduklarını düşünmektedirler:

1. Pakistan, İran, Irak ve Türkiye'de milliyet kavgaları kışkırtmak, Beluci, Azeri, Kürt vb. meselelerini kurcalamak.
2. Bölgedeki Üçüncü Dünya ülkeleri arasında anlaşmazlıklar körüklemek.
3. Bölge ülkelerinde derinleşen ekonomik buhranlardan yararlanarak iç kargaşalık yaratmak.

Bugün herkes bilmektedir ki, Kürt ayrılıkçılığını kışkırtan ve buna dayanarak Kürtler dahil bölgemiz halklarını ve ülkelerini köleleştirmek isteyen emperyalist, Moskova'da oturmaktadır. Tabii Sovyetler Birliği'nin olduğu her yerde, rakibi ABD de vardır. Ancak ikisinin rolleri değişiktir. Sovyetler Birliği hücumdadır. aktif durumdadır. Bölücülük bayrağını doğrudan doğruya yükselten odur. ABD ise, savunmaya çekilmiştir ve istikrarı desteklemektedir.

Bu şartlarda, Türkiyemizin bağımsızlığını, devlet egemenliğini ve birliğini korumak, bütün Türkiye halkının meselesi olmak yanında, dünyanın geleceğini de ilgilendirmektedir. Çünkü Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'da denetim kurması, Avrupa'ya yönelecek bir saldırının şartlarını yaratacak ve dünyayı yeni bir savaşın eşiğine getirecektir.

Türkiye'nin vucudunda habis bir ur vardır ve bu ur günden güne büyümektedir. Bu uru büyüten Sovyet sosyal-emperyalizminin bölücü ve yıkıcı faaliyetleridir. Şimdi Türkiye'nin önündeki soru şudur: Meselenin üzerine cerrah neşteri ile mi gideceğiz, yoksa kasap bıçağı ile mi? Neşteri vurarak uru mu kesip atacağız, yoksa kasap bıçağı ile kendi canımızı, damarımızı, etimizi mi keseceğiz?

Soruyu daha somut olarak dile getirelim:

Sovyetler Birliği'nin bölücü faaliyetleri mi hedef alınacaktır, yoksa halk mı? Halk kitlelerine baskı siyaseti mi izlenecektir, yoksa özgürlük ve birlik siyaseti mi?

Vücudumuzu, yani ülkemizi ve halkımızı sağlığa kavuşturacak bir ameliyat yapmak, her şeyden önce vücutla birleşmeyi gerektirir. Ameliyat yapan cerrah, elindeki neşteri kullanırken, insan vücuduyla birleşir. Canlı organizma ile, damarlarla, sinirlerle birleşir, bunları hedef almaz. Tam tersine neşteri vücuda zararlı olan habis ura indirir.

Türkiye'nin vucudu, damarı, damarında dolaşan kanı, siniri, halktır. Halkla birleşmeden, Türkiye'ye hayat veren halkı korumadan, doğuda bağımsızlık ve birliğe hizmet eden bir siyaset izlenemez. Başarı kazanmanın en temel şartı, geniş halk yığınlarıyla ve özellikle doğu bölgemizde yaşayan yurttaşlarımızla birleşmektir. Halka dayanmadan, halkın desteğini sağlamadan, ülkemizin birliğini, bağımsızlığını ve egemenliğini korumaya imkan yoktur. Halka yönelen her baskı, halkın en azgın düşmanı olan emperyalist bölücüyü güçlendirir. Demokrasi ve özgürlük siyaseti ise, bizi geniş halk yığınlarıyla birleştirir, böylece kan dolaşımını hızlandırır, sinirleri sağlamlaştırır ve habis urun yokedilmesi şartlarını yaratır.

Kasap bıçağı, Türkiye'nin birliğine hizmet etmez, kendi etimizi, canımızı keser, ülkemizin bağrında daha derin yaralar açar ve habis urun büyümesi için en elverişli ortamı yaratır.

Ülkemizde birliği ve bağımsızlığı savunmak için özet olarak iki siyaset üzerinde direnmeliyiz:

1. Neşteri Sovyetler Birliği'nin yıkıcı ve bölücü faaliyetlerine indirmek.
2. Her alanda demokrasi ve özgürlük siyasetine sarılmak. Bu sayede geniş halk kitlesiyle, yani Türkiyemizin etiyle, canıyla, damarıyla ve siniriyle birleşmek. Geniş halk kitlelerinin nabzını sımsıkı elde tutmak.

Hükümet bunalımı buzdolabında...

(Baştarafı 1. Sayfada)

sına girerken, bağımsız bakanlarla bir toplantı yapıp yapmadığı yolundaki bir soruya, "Hayır efendim. Olmadı. Bakanlar Kurulu Toplantısında görüşmek istedim" karşılığını verdi.

Ecevit Bakanlar Kurulu Toplantısı hakkında şunları söyledi:

"Bildiğiniz gibi bugün yaptığımız toplantı Perşembe günü yaptığımız olağan toplantının bir devamı. Perşembe günkü toplantıda gündeme benim getirdiğim bazı konular vardı. Bu arada bölücü akımlar üzerinde bu konudaki son gelişmelerle ilgili gözlemlerimi, düşüncelerimi söylemiştim. Hükümet çalışmalarıyla ilgili başka bazı konular getirmiştim. O gün başlattığımız görüşmelere devam edeceğiz."

Ecevit daha sonra bağımsızların açıklamalarını hatırlatarak "Bu açıklamanın benim için anlaşılmayan, izaha muhtaç yönleri vardı. Kamuoyumuz içinde izaha muhtaç yönleri vardı. O konuda da ne kasdettiklerini herhalde arkadaşlarımız daha iyi açıklayacaklardır" dedi.

Sorunun bugün çözümlenip çözümlenmeyeceği konusundaki soruya ise Ecevit. "Benim açımdan sorun olmadığı için neyin çözümleyip çözümlenemeyeceğini bilemiyorum" şeklinde karşılık verdi.

BAKANLARIN SÖYLEDİKLERİ

Bakanlar Kurulu Toplantısına girmeden önce bütün bakanlar sorulara cevap vermekten kaçınırlarken sadece Mete Tan ve Tuncay Mataracı konuştular. Mete Tan da Bakanlar Kurulu Toplantısından önce başbakanla bağımsızlar arasında bir görüşme yapıldığı haberini yalanlarken, "6'larla bir temasınız oldu mu?" sorusuna da, "Hayır hiçbir temasımız yok. Konuşacağız işte. Ne lazım gelirse yapacağız. Her şey malum. Deklarasyonlar meydanda" karşılığını verdi.

Tuncay Mataracı da kendi açıklamasının gazeteciler tarafından iyi değerlendirilmediğini söyledikten sonra şöyle konuştu:

"Açıklamanın başında her Türk vatandaşının katılmaması mümkün değildir" diye başlamıştım. Sonunda da hükümet meseleleri hükümet içinde halledilir diye bağlamıştık. Dün söylediklerimizle bugün söylediklerimiz arasında hiçbir fark yoktur. Hâlâ ilk bildirimize içtenlikle bağlıyız. Meseleleri burada görüşeceğiz."

CHP, AP VE MİLLİ BİRLİK GRUBU DURUMU DEĞERLENDİRDİ

Bakanlar Kurulu toplantısından önce olağanüstü bir toplantı yapan CHP Genel Yönetim Kurulunda 6'ların muhtırası ve hükümet sorunu görüşüldü. Toplantıda Başbakan Bülent Ecevit'in muhtıra karşısında takınılacak tutum konusunda Genel Yönetim kurulu üyelerinin görüşlerini aldığı öğrenildi.

Adalet Partisi Başkanlık divanı da dün akşam toplanarak 6 bağımsız bakanın muhtırası konusunu görüştü. AP'nin henüz bir açıklama yapmak için zamanın erken olduğunu düşündüğü ve gelişmelerin sonucunu beklemek görüşünde olduğu bildiriliyor.

Öte yandan Milli Birlik grubu da dün saat 14'te konu ile ilgili bir toplantı yaptı. Toplantıda bazı Milli Birlik grubu üyelerinin Başbakanın bağımsız bakanlara karşı aşırı olmayan ve daha itidalli bir politika izlemesi gerektiği görüşünü öne sürdükleri öğrenildi.

NELER GÖRÜŞÜLDÜ?

Öte yandan altı bağımsız bakanın muhtırası üzerine toplanan Bakanlar Kurulunda, Doğu'daki gelişmelerin yanısıra, Devlet Planlama Teşkilatının kredilerin kullanımı ve Batılı ilişkiler konusundaki tutumu bağımsız bakanlar tarafından eleştirildi, Hikmet Çetin'in bağımsız bakanların başında bulundukları bakanlıklarla ilgili harcamaları onaylamaması ele alındı.

Aynı tür eleştiriler, Maliye Bakanlığına da yöneltildi. Ecevit,bu konu üzerinde hassasiyetle durduğunu belirtti.

Bu arada, toplantıda, Bayındırlık Bakanlığında kümelenen çeşitli sahte solcu gruplar da söz konusu edildi. Ve bakan Elçi'nin bu konudaki tutumu eleştirildi . . .

TKP'YE KARŞI TUTUM MERAK KONUSU

Bu arada, bağımsız altı bakan, son zamanlarda Mill Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı gibi kuruluşlarda yuvalanan TKP'liler konusunda nasıl bir tutum takınılacağı sorununu da gündeme getirdiler. Toplantıda bu sorun üzerinde bir inlaşmaya varılamadı.

Ancak bu konunun önümüzdeki günlerde de sık sık tartışma konusu olacağı ve altı bakanın bu sorunu tekrar tekrar bakanlar Kurulu toplantı gündemine getirmeleri bekleniyor.

Bakanlar Kurulu konuyu görüşürken Ankara'daki çeşitli siyasi çevrelerde Altıların muhtırasının yaratacağı muhtemel gelişmeler tartışılmaya devam etti.

Bir AP ileri geleni durumu şöyle yorumladı:

"Hükümetin otoritesi bitmiştir. Hükümet devam etse bile otoritesi kalmamıştır. Bunlar, Türkiye'de değil de, bir başka ülkede olsa hükümetin çekilmesi gerekir. 11'lerin arasında da ihtilaf var. Üç bağımsız bakan bir tarafta, bir diğeri başka tarafta, altı tanesi de ayrı bir tutum içinde. Üç bağımsız bakanın tutumu Altılarla CHP arasındaki halkayı oluşturmak. Türkiye'nin bugünkü sorunlarının üstesinden bu tür hükümetler biraz zor kalkar. Parlamento, basın, anayasal kuruluşlar devlete sahip çıkarsa sorunların üstesinden gelinebilir."

Bir başka siyasi gözlemci ise "11'ler dörde bölünmüştür. Mataracı ve İşgüzar, Altıların bakanlıklara adamlarını doldurma ve suistimal suçlamalarının hedefidir. Elçi ise altıların bölücülükle suçladıkları kişidir" dedi. Bu hükümetin yıkılması halinde CHP'nin MSP ile koalisyon yapabileceğini belirten aynı gözlemci, ancak MSP'nin CHP'nin karşısına, seçimlerden hemen sonrasına oranla pazarlık gücü artmış olarak çıkacağını da sözlerine ekledi.

ELÇİ CEVAP VERMEYİ DÜŞÜNMÜYOR

Altıların muhtırasında yer alan "İşe alma ve atamalarda vatandaşlar arasında mezhep din ve etnik bakımdan ayırcı yorumlara yol açabilecek tasarruflardan kesinlikle kaçınılmalıdır" ibaresinin Elçi'yi hedef aldığı öne sürülmüştü. Ayrıca bazı gazetelerde yayınlanan haberlerde Bayındırlık Bakanının tedavi için gittiği Londra'da İranlı bazı Kürt önderleriyle görüştüğü de yazılmıştı. Karayolları Genel Müdürü Şerafettin Uzuner'in de Elçi'nin personel politikasını benimsediği için görevden aldığı öne sürülüyordu.

Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi ise Karayolları Bölge Müdürleri toplantısından çıkarken muhabirimizin "Altıların muhtırasının bir yönüyle de sizi hedef aldığı söyleniyor bu konuda bir söyleyeceğiniz var mı?" sorusuna, "Bu konuda söyleyeceğim bir şey yok. Hedef alındığımı anladığım takdirde kamuoyunda gerekli açıklamayı yaparım" dedi.

MUHTIRANIN ETKİLERİ

Ankara'daki siyasi çevreler bu muhtıranın hükümet otoritesinde büyük zaafa yol açacağını ısrarla söylüyorlar. Hükümetin mevcut tutum ve siyasetiyle Rusya'nın kışkırttığı hareketlere zaten etkili önlemler alamadığına dikkat çeken bu çevreler, şimdi alınacak önlemlerin de etkili bir biçimde uygulanamayacağı görüşünü savunuyorlar.

Öte yandan IMF ile görüşmelerin başlamasına az bir zaman kala verilen bu muhtıranın hükümetin durumunu sarstığına işaret eden siyasi çevreler, IMF'nin Türkiye'ye kredi verilmesini sağlayacak bir karar alınmasının da güçleştiğini söylüyorlar.

KAYIP— Nüfus Hüviyet kartımı ve Akşam ilkokulundan aldığım diplomamı kaybettim. Hükümsüzdür.

Talip ERYAPAN

Sencabi'nin ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bul'dan uçakla Tahran'a hareket edecek ve resmi temaslarına 18 Nisan Çarşamba günü başlayacaktı. 20 Nisana kadar İran'da kalacak olan Dışişleri Bakanı Ökçün, daha sonra Kuveyt üzerinden Abu Dabi'ye gidecekti

Ökçün'ün Kuveyt ve Abu Dabi ziyaretlerini de ertelediği öğrenildi.

Bilindiği gibi, Ökçün'ün İran'a yapacağı ziyaret sırasında, özellikle yıkıcılık konusu üzerinde durulması, ayrıca İran'dan Türkiye'ye düzenli petrol sağlanması ve iki ülke arasındaki sınır ticaretinin geliştirilmesi konularının görüşülmesi bekleniyordu.

Sovyetler Birliği bir balıkçı gemimizi 5 gündür alıkoyuyor

ANKARA (THA)

Türkiye Balıkçılar Derneği Başkanı Nevzat Ayabakan, "Son Türk" isimli bir Türk balıkçı gemisinin 5 kişilik mürettebatıyla birlikte Sovyetler Birliği'nin Navrosa limanında el konulduğunu açıkladı.

Nevzat Ayabakan, balıkçı gemisi ve mürettebatının salıverilmesi için yoğun çaba harcadıklarını, ancak henüz bir sonuç alamadıklarını ifade etti.

Demirel, Kırıkkale'de...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ca Demirel'i kalabalık, coşkulu bir halk topluluğu karşıladı. Israrla Demirel'in konuşması istendi. Ellerinde pankartlar bulunan gençler sürekli olarak "Başbakan Demirel", "Hükümet İstifa" sloganlarını atıyorlardı.

Otobüsün önünün kesilmesi ve sürekli konuşma talebi üzerine ilçenin içinden geçilmesine karar verildi. İlçenin içine kadar kısa bir yürüyüş yapıldı. Demirel, ilçede, daha sonra Kırıkkale'ye gelip konuşma yapacağına söz vererek kısa bir konuşma yaptı.

Öte yandan, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in de saat 17.00 civarında Kırıkkale'den geçtiği ve Demirel'i bekleyen topluluğun kendisini beklediğini sanarak selamladığı, ancak bir yanıt alamadığı öğrenildi.

Bu arada, Kırıkkale'de izinsiz gösteri yapılmasına yol açtıkları gerekçesiyle AP ve MHP yöneticileri hakkında adli makamlara başvurulduğu bildirildi.

KÜNTAY: "HÜKÜMET ÇARE OLMAKTAN ÇIKTI"

Ap Genel Başkan yardımcısı Barlas Küntay, Demirel ile yapılan yurt gezilerinden de görüldüğü gibi milletin bu hükümetten umudu kestiğini, milletin gözünde çare olmaktan çıktığını belirterek "İç kargaşa, can mal güvenliği ve komünizm tehlikesi, toplumların durumu yer yer idarenin durumu halkı fevkalade tedirgin etmiştir" dedi.

Kuntay demecinde hayatın pahalılaşmasının kadınları da sokağa çıkarttığını, mazotun karneye bağlandığını, ortalıkta cinayet şebekelerinin kol gezdiğini belirtti. Kırıkkale'de bazı dükkanların camlarının kırıldığı yolundaki haberlere de Kuntay şu karşılığı verdi:

"Kırıkkale'de karşılaştığımız kalabalık çok büyük fakat çok olgun bir insan topluluğu idi. Bu sırada camı kırılan dükkanlar var ise bu bir tertiptir ve AP'ye gösterilen sevgiye gölge düşürmek için yapılmıştır."

Kuntay bu gibi tertiplerin sonunun hayal kırıklığı olacağını da sözlerine ekledi.

İ L A N

KONGRE

İSTANBUL KADIKÖY

Yeni Sahra 50. Yıl Mah. Güzelleştirme ve Yaşatma Derneği

1-Açılış.
2-Saygı duruşu.
3-Divan başkanının seçilmesi.
4-Çalışma raporunun okunması.
5-Yönetim Kurulunun aklanması.
6-Yeni yönetim kurulunun seçilmesi.

Niğde Cezaevinde...

(Baştarafı 1. Sayfada)

15.00'de görüşe gelen bir yakınlarına açıklama yapan siyasi mahkumlar cezaevi idaresinin taleplerini kabul etmemesinden ötürü görüş kabul etmeme kararı aldıklarını bildirdiler.

Siyasi mahkumlar adına konuşan bir sözcü ziyaretçilerin tek tek alınmalarından ötürü görüş saatlerinin kısıtlandığını, soyadı tutmayan ziyaretçilere görüş izni verilmediğini, son haftalarda cezaevindeki baskıların giderek arttığını açıkladılar. Ülkedeki bütün cezaevlerinde uygulanan yönetmeliğin Niğde Cevaevinde dikkate alınmadığını belirttiler.

Son haftalarda cezaevinden 7 mahkum kaçmıştı. Son günlerde artan baskıların bu kaçış olaylarından kaynaklandığı bildiriliyor.

AÇIKLAMA

Gazetenizin 11 Nisan 1979 Çarşamba günkü nüshasında Yalova Akal Fabrikası soygunuyla ilgili olarak ismimin geçtiğini ancak soyadımın Şenay olarak basıldığını okudum.

Sözkonusu olayla ve diğer iki kişi, Ufuk ve Engin Susuz ile hiç bir siyasi ilişkim yoktur. Ayrıca bu tür soygunlara karşı olduğunu belirtir, düzeltilmesini rica ederim.

Orhan Şahan

TELEVİZYON

18.30 HABERLER
18.35 FLANDERLER'İN KÖPEĞİ
19.00 İLKOKULLARARASI BİLGİ YARIŞMASI
Kurtuluş İlkokulu ile Dikili Atatürk İlkokulu yarışacaklar.
19.30 ANADOLU'YA
Köy Enstitülerinin kuruluş yıldönümü nedeni ile bir söyleşi ve kavakçılık üretimi ile ilgili bir filmin yer aldığı programda Kadın Ana'nın da altıncı bölümü yayınlanacak.
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA:
"Taş" adını taşıyan bölümde çirkin davranışların nelere yol açabileceği irdeleniyor.
21.20 MESLEK EĞİTİMİ
"Üretim için Eğitim" konusunun işlendiği programda mesleki teknik eğitimin amacı ülke ekonomisine katkısı, mesleki teknik okulların bugünkü durumu araştırılıyor.
21.50 TÜRK SANAT MÜZİĞİ
22.05 TELEVİZYONDA TÜRK SİNEMASI
23.15 HABERLER

RADYO

05.00 Açılış	15.40 Hafif Müzik
05.05 Türküler	16.05 Okul Radyosu
06.02 Günaydın	17.02 Akşama Doğru
07.30 HABERLER	18.01 Çocuk Bahcesi
07.40 Sabahtan Sabaha	18.16 Laf Lafı Açar
09.02 Türküler Geçidi	19.00 HABERLER
09.20 Dilden Dile	20.12 Hafif Müzik
09.40 Türk Hafif Müziği	20.15 Köy Dağarcığı
10.01 Arkası Yarın	20.40 Türküler Geçidi
11.05 Okul Radyosu	21.02 Şarkılar
12.10 Öğle Üzeri	21.30 Müzik Magazin
13.00 HABERLER	22.35 Çeşitli Müzik
13.15 Hafif Müzik	23.00 HABERLER
14.32 Yaşayan Bestecilerimiz	00.02 Gece Konseri
	01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış	18.15 Kültür Sorunları
08.02 Gün Başlıyor	19.30 Hafif Müzik
09.00 Olayların İçinden	20.30 Küçük Konser
09.30 Sabah Konseri	21.00 Sanat Olayları
10.30 Kadın Sanatçılarımız	21.45 Şarkılar
11.00 Türküler	22.00 Dans Müziği
12.00 Dünya Folklorundan	22.30 Solistlerden Şarkılar
12.45 Bir Pınar ki	23.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
13.15 Çeşitli Klasik Müzik	23.35 Saz Eserleri
16.20 Arkası Yarın	23.55 Kapanış
16.40 Hafif Müzik	

TRT 3

07.00 Açılış	17.06 Gençler İçin
08.00 Sabah Konseri	19.00 Akşam Konseri
09.03 Barok Müzik	20.00 Müzik Sözlüğü
10.00 Çeşitli Sololar	20.30 Caz Müziği
10.30 Ülkeler ve Müzikleri	21.00 Solodan Orkestraya
11.00 Öğleye Doğru	22.06 Gecenin Getirdikleri
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz	23.00 Salı Konseri
15.00 Günün Konseri	24.00 Gece ve Müzik
	01.00 Kapanış

Aydınlık

BAYAŞ
Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ:
Nuruosmaniye Cad. 3/3
Cağaloğlu - İSTANBUL
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay, Tel: 25 38 63
İZMİR BÜROSU: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90, 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3 No: 16, Tel: 17 493,

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str. 4, 6 Frankfurt M/1, Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles Tel: 00 322 – 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58 11 358 Stockholm Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr 53 Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens (V.D.) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ

	Yurt içi	Yurt Dışı
3 Aylık	450 TL	675 TL
6 Aylık	900 TL	1350 TL
1 Yıllık	1800 TL	2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti ilave edilir.

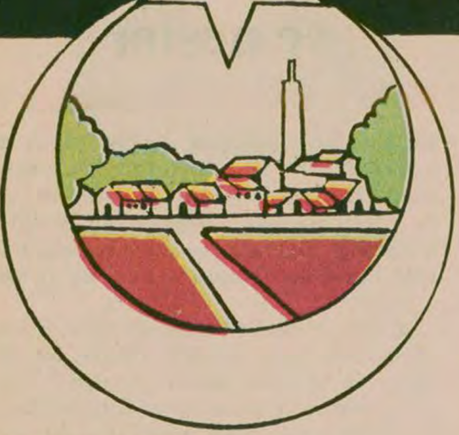
İLAN TARİFESİ

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" "	(Yayın Sayfasında)	30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm	(5 Snt.)	350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22340-386

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN

40. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNDE KÖY ENSTİTÜLERİ

Köy Enstitülerini bir kez daha anarken

17 Nisan Köy Enstitülerinin kuruluş yıldönümüdür. Bundan 40 yıl önce 1939'da kurulan Köy Enstitüleri ancak 6 yıl yaşayabilmişti. Milli kültürü geliştirme, eğitimi üretime hizmet amacıyla ele alma ve yurdumuzda okur yazar olmayan yurttaş bırakmamayı hedefleyen Köy Enstitüleri kısa sürede binlerce köylü genci bağrında topladı.

Bu gelişme bir kısım çevreleri rahatsız etmişti. Gelişmeden en fazla korkan da toprak ağaları idi. Bunların, iktidar partisi CHP içindeki sözcüleri, enstitülerin ''komünist yuvası'' olduğu temasını gittikçe daha fazla işleyerek sonunda amaçlarına ulaştılar. Köy Enstitüleri 1947-48 öğretim yılında kapatıldı.

Kuruluşunun 40. yıldönümünde, Köy Enstitülerinin kurulması ve yaşatılması için mücadelede emeği geçenleri saygıyla anıyoruz.

ŞERİF TEKBEN

Köy Enstitülerini Sevenler Derneği Sekreteri Akçadağ Köy Enstitüsü Müdürü (1942)

Köy Enstitülerini anlamak

Köy Enstitülerinin ileri memleketlerde daha çok ilgi görmesine, daha doğru anlaşılmasına karşın bizde eğitimcilerimiz ve aydınlarımız arasında çok yüzeyde tanınması nedendir?

Bizim kanımıza göre, sol düşünceye kapalı olan beyinler Köy Enstitülerini anlayamazlar. Çünkü Köy Enstitüleri hareketi sol bir harekettir. İşin içinde, ezilen, horlanan köylünün uyandırılması sorunu vardır. Bu nedenle, köy enstitülerinin kuruluşunda çalışan yöneticilerden çoğu, bu kurumların kapatılmasıyla ortadan çekilmişlerdir. Bunlar Köy Enstitülerinin, toplumun sosyalist aşamaya ulaşmasına yardımcı kuruluşlar olduğunu bilmiyorlardı. Bunu bilmek için önce solcu kafaya sahip olmak gerekir. Böyle olmayınca kapitalist düzenin cicili bicili çarkı içinde eriyip gittiler. Oysa başlanan mücadelenin sürdürülmesi gerekiyordu.

Solcularımıza gelince, Bunlar da yalnız kitap solcusu olduklarından, Türk köyü hakkında ne gözlem, ne yaşama yoluyla bilgi sahibi olmadıklarından, bu kurumlarla çok uzaktan ilgilenmişlerdir. Kitabı okumak, ezberlemek, köy yollarında halk arasında bilimsel araştırmalar yapmaktan çok kolay ve çekicidir onlar için. Örneğin romancı Kemal Tahir'in bu konudaki büyük yanılgılarının nedeni budur. Yaşamını sürdüren sayısı yirmiyi aşkın Köy Enstitüsü kurucusundan biriyle bile görüşmeden, bu alanda yazılmış yapıtları okumadan, hiç bir enstitü yerini incelemeden bu kitabı yazabilmiştir. Bunun için de Köy Enstitülerini anlayamamıştır.

Büyük Tonguç'un köylünün ağzından söylediği şu sözler gerçeği tam olarak açıklamaktadır:

''Memleket işleri yalnız yazıp çizmekle yürütülemez. Köyün içine girmeli, oradaki yoksulluklara katlanmalı, bizimle hem dert hem sevinç ortağı olmalı... Bizim işlerimizi düzeltmek için bizim bildiklerimizi, bizim yaptıklarımızı yapabilmeli. Halkın yapamadığını hiç kimse yapamaz, hele sadece okur yazarlığına güvenen hiç yapamaz.''

Beşikdüzü Köy Enstitüsünün kız öğrencileri.

Üretim içinde eğitim yapan Köy Enstitüsü öğrencileri Anadolu bozkırında çalışıyorlar.

Suphi Karacadağlı

MİLLİ Eğitim Kurumunun neler yaptığını ve neler yapabileceğini araştırmak için 1936 yılında Mustafa Kemal üç eğitimciden oluşan bir heyet görevlendirir.

Heyetin, ülkenin çeşitli köy ve ilçelerinde yaptığı araştırmalar sonucu oluşturduğu raporun bir maddesi de şöyledir:

''Batı taklidi okullardan mezun olup öğretmen olarak köylere gidenler, ya dayanamayarak köyleri terk ediyorlar, ya da köyün ağasının ve imamının emrine giriyorlar.''

İsmail Hakkı Tonguç bu raporu hazırlayan üç eğitimciden birisidir. Rapordan üç yıl sonra kurulacak olan Köy Enstitülerinin isminde özdeşleştiği, Enstitülerin kurucusu, enstitü öğretmenlerinin ve öğrencilerinin Tonguç Babası. O yılların İlköğretim Genel Müdürü...

İlk Köy Enstitüsü, Mustafa Kemal'in hazırlattığı raporun ışığında, rapordan üç yıl sonra 1939'da dönemin Milli Eğitim Bakanlarından Hasan Ali-Yücel'in de katkısıyla İzmir'in Kızılçullu'sunda kurulur. Enstitüler 1940 yılında yasallığa kavuşur. Birer kültür kurumu olarak gelişen Köy Enstitülerine yön veren Tonguç'un anlayışı şudur:

Emperyalist ülkelerin yoz kültürü yerine milli kültür.

Eğitimle üretimi birleştirmek. Ortaçağ karanlığında yaşayan köylü halkı aydınlatmak ve böylece alt yapıda değişiklikler sağlamak.

Emperyalizm ile toprak ağalarının arasındaki ilişkiyi yazımızın başında açıkladığımız raporda açıkça ortaya koyan Tonguç, eğitim sorununun ''Kendi bünyemize uyan bir eğitim anlayışıyla'' çözülebileceğini belirtiyordu. Tonguç, ''Bu davaya karşı çıkanlar, köylünün Ortaçağ yaşamından kurtulmasını hoş görmeyenler, köylüyü sömürenler'' diyerek milli kültürün düşmanı toprak ağalarını teşhir ediyordu.

Öğrenciler okullarını inşa ederken.

HER ENSTİTÜNÜN TEMELİNDE ÖĞRENCİLERİN ÖĞRETMENLERİN ALINTERİ VARDI

Enstitülere girebilmenin temel şartı öğrencinin köylü olmasıydı. Köy Enstitüleri, halkımızın ta Hititlerden beri geleneği olan imece yoluyla inşa ediliyordu. Her enstitünün temelinde ve çatısında o enstitünün öğrencisinin, öğretmeninin ve müdürünün alınteri vardı. Tonguç bunu şöyle ifade ediyor:

''Issız dağ başlarında veya boz topraklı susuz ovalara Köy Enstitüleri kuruldu. Öyle zamanlar olmuştur ki, öğretmen ve öğrenciler enstitüye kilometrelerce uzaktan sırtlarına yüklenerek kiremit çekmişler, sıfırın altında 25 derecede çatıya kiremit döşemişlerdir.''2

Isparta'nın Gönen Köy Enstitüsü öğrencisi Fakir Baykurt ise eğitimle üretimin nasıl birleştiğini eğitimin üretime nasıl hizmet ettiğini şöyle anlatıyor:

''Ben en çok şuna şaşırdım: Su yolunu kazarken bazen dereye iniyor bazen tepeye çıkıyorduk. Derinlik 80-100 santim, Künkler döşenip üstleri örtülecek. Sular inişi inince bir daha yokuşu nasıl çıkacak? ''Çıkınca göreceksiniz!'' diyordu öğretmenimiz. Meğer bu, fizikteki ''bileşik kaplar yasası'' imiş!''3

KALKINMA KÖYLÜYE DAYANMALI

Niçin köylüyü bilinçlendirme? Bunun yanıtını Tonguç'tan alalım:

''Ulusal bağımsızlığın ve toplumsal kalkınmanın köylüye dayanması, özüne köylüyü katması tarihsel bir zorunluluktur.''4

Dönemin toprak ağaları bakın Köy Enstitülerine nasıl karşı çıkıyorlar:

''Öğrencilerin işçilik yapması ne demek? Köylülerin kendi okullarını yapması zulümdür.''

Enstitülerin kuruluşundan kısa bir süre sonra, Köy Enstitülerinin bir üst aşaması olan ilk Yüksek Köy Enstitüsü Ankara'da Hasanoğlan köyünde kuruldu.

Tonguç Arifiye Köy Enstitüsünde, kendi yaptığı bankta dinlenirken.

Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü öğrencileri su çıkmaz denen bozkırdan su çıkarırlar; bu sudan yararlanarak elektrik üretirler: binlerce metrekare alanı ağaçlandırırlar; üzüm bağları kurarlar. Okulun bahçesine yaptıkları ''yere tohum serpen köylü'' heykeli 1945'lerin Başbakanı Saraçoğlu tarafından yıktırılır.

Hasanoğlan'da Tonguç, öğrencilere yaptığı bir konuşmada şöyle demektedir:

''Köyünüzü, kökeninizi unutmamalısınız. Kentlerin pırıltısı, rahatlıkları gözünüzü almamalı. Ezenlere sömürenlere katılmamalısınız, ihanet olur bu.''5

ÖĞRENCİLER YÖNETİMDE SÖZ SAHİBİ

Öğrenciler okulların çeşitli kademelerinde yönetimde söz sahibidir: Bu da Tonguç'un demokratik bir düzenin gerçekleşmesine olan inancını ve bu uğurdaki çabasını gösteriyordu.

''Demokrasi iki çeşittir. Biri zor olanı, gerçek olanı. Öbürü de kolayı, oyun olanı. Biri köklü değişiklikler ister. Diğeri ise kağıt ve sandık demokrasisi.''6

Köy Enstitüleri gelişen ilerici, yurtsever harekete büyük ölçüde katkıda bulundu. Köy Enstitülerinden mezun olan aydınlarımız, sanat ve düşünceleriyle halka hizmet ediyorlar. Yarı-feodal Türkiyemizin köy gerçeğini, Ortaçağ düzenini seriyorlar gözler önüne.

Toplam altı yıl yaşayabilen Köy Enstitülerinin sayısı kurulduğu yıl 5 binken, 5 yıl sonra 17 bin oldu. 1940'ta 6 bin olan öğretmen sayısı 1945'te 26 bine ulaştı. Başlangıçta 380 bin olan öğrenci sayısı da bir buçuk milyona yükseldi.

TOPRAK AĞALARININ TEPKİSİ

Köy Enstitülerinin kuruluşundan az bir zaman sonra CHP içindeki tepkiler her geçen gün şiddetini artırıyordu. Eskişehir Milletvekili Emin Sazak (MHP Genel Sekreter Yardımcısı Gün Sazak'ın babası) ''köyleri birer kolhoz* yapacaklar' diye bağırıyordu. Bu tür propagandalarla enstitülere bölücülük tohumları serpildi. 1947 yılında Meclis Başkanı olan Kazım Karabekir'in Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsünü ziyaretinde öğrencilerle arasında geçen konuşma şöyledir:

Karabekir okul bahçesinde çalışan öğrencilere sorar:

''Siz amele misiniz? Yevmiyeniz ne kadar?''

Öğrenci yaptığı işin yararları hakkında bilgi vermeye çalışır.

Karabekir:

''Yeter!... Söyle bakalım size tarih de okutuyorlar mı?''

Öğrenci susar;

''Niye susuyorsun? Size Türk tarihi okutuyorlar, şerefli mazimizi öğretiyorlar mı diyorum?''

Öğrenci şöyle yanıt verir:

''Soruyu biraz garip buldum efendim de. Elbet okuyoruz tarih. Tarih öğretmenimiz Dil Tarih'ten Doçent Halil Demircioğlu'dur.''

Bu konuşmadan bir süre sonra öğretmenler öğrenciler ve Tonguç hakkında ''komünistlik'' raporları hazırlatılır.

İsmet İnönü de 1939-40'larda kurulmasına izin verdiği enstitülerden korkmuştur. Köy Enstitülerine 1947'den sonra Tonguç'un ve onun yetiştirdiği öğretmenlerin fikirleri yön vermez. Enstitüler 1950'lerin başında tamamen kapatılır.

....

Yunus Emre'nin okuluna odun taşıyarak söndürmediği ateşi, Tonguç Baba sonuna kadar yüreğinde taşıdı. 1960 yılında, 14 yıl aradan sonra ziyaret için gittiği Hasanoğlan Köy Enstitüsünü son kez gördükten bir hafta sonra öldü.

Türkiye'nin, düşünceleri karanlıklara gömülmeyen aydınlarından biri olan Tonguç Baba'yı Orhan Veli'nin bir şiiri ile analım:

Arifiye
Şoför durdu, Enstitü
mektebi, dedi
Süleyman Edip Bey
müdürünün adı
Bir yol da burada duralım
Ellerinde nasır, yüzlerinde
nur
Yarına umutla
yürüyenlere
Bin selam uçuralım.
(Destan Gibi, 1946)

Akçadağ Köy Enstitüsü'nün açılışı

SELAHATTİN ŞAHİN

Selahattin Şahin. Gazetemiz çalışanlarından ve Erzurum Pulur Köy Enstitüsü mezunu.

İş Eğitimi İlkesi başta gelirdi

''Köy Enstitüleri ilkeleri arasında iş eğitimi ilkesinin önemi en başta gelir. Öteki ilkeler buna bağlıdır. İş eğitimi ilkesini uygulamadınız mı ortada Köy Enstitüsü kalmaz.

Tonguç'un getirdiği, uyguladığımız iş eğitimi gerçek işe dayanan ve üretimi amaç edinen bir eğitim biçimidir. Gerçek iş gereksinmeden doğan iştir. Duvar örmesini öğrenme amacı ile örülen duvarın yıkılması ''işi'' gerçek iş değildir. Ama barınmak amacı ile bir binayı yaparken ördüğünüz duvarda gerçek bir iş vardır Kısacası Köy Enstitülerinde eğitim, üretim içindir.

İşte bu iş eğitimi sayesinde Köy Enstitüleri kendi kendine yeter duruma gelmek üzere idiler.

Onbinlerce dönüm toprağı, bağları, bahçeleri, hayvanları 900 binası ile 20 Köy Enstitüsü için sadece 51 milyon lira harcanmıştır.''

DİPNOTLAR

1- Köy Enstitüleri Defteri Sayı 3, s.15
2- İ.Hakkı Tonguç, Canlandırılacak Köy, s.576
3- Köy Enstitüleri Defteri Sayı 3, s. 48
4- M.Başaran, Tonguç Yolu,
5- A.g.e
6- A.g.e
7- A.g.e

* Sosyalist Sovyetler Birliği'nde kollektif çiftliklere verilen ad.

Müzik eğitimi enstitülerde önemli bir yer tutuyordu.